

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

CLEOPATRA MIHĂILESCU

TUDORA PIȚILĂ

Comunicare în limba română

clasa a II-a

PARTEA I

Siguranța copiilor pe Internet

031.80.80.000

www.helpline.sigur.info

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației Naționale.

Manualul școlar a fost aprobat prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 4781 din 13.10.2014, în urma evaluării, și este realizat în conformitate cu programa școlară aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 3418 din 19 martie 2013.

Numărul de telefon european de asistență pentru copii: 116 111

Manualul este distribuit elevilor în mod gratuit, atât în format tipărit, cât și în format digital, și este transmisibil timp de patru ani școlari, începând cu anul școlar 2014 – 2015.

Inspectoratul școlar

Școala/Colegiul/Liceul

Acest manual a fost folosit:

Anul	Numele elevului	Clasa	Anul școlar	Aspectul manualului*			
				format tipărit		format digital	
				la primire	la predare	la primire	la predare
1.							
2.							
3.							
4.							

*Pentru precizarea aspectului manualului se va folosi unul dintre următorii termeni: nou, bun, îngrijit, neîngrijit, deteriorat.

- Cadrele didactice vor verifica dacă informațiile înscrise în tabelul de mai sus sunt corecte.
- Elevii nu vor face niciun fel de însemnări pe manual.

Coordonator editorial: Roxana Jeler

Redactor: Alina Bogdan

DTP și machetare: Cornel Drăghia

Coperta: Alexandru Daș

Ilustrații: Claudia Chelaru

Credite foto: Dreamstime

Manual în format digital realizat de:

ASCEND NETSOLUTIONS

www.ascendnet.ro

Înregistrări și procesare sunet: ML Sistems Consulting

Actori: Camelia Pintilie, Pavel Ulici

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MIHĂILESCU, CLEOPATRA

Comunicare în limba română : manual pentru clasa a II-a /

Cleopatra Mihăilescu, Tudora Pițilă; il. de Claudia Chelaru. – București : Art, 2014

2 vol.

ISBN 978-606-710-113-3

Volumul I. – 2014. – ISBN 978-606-710-127-0

I. Mihăilescu, Cleopatra

II. Pițilă, Tudora

III. Chelaru, Claudia (il.)

371.671: 372.47+502:373.3

Grup Editorial ART

C.P. 4, O.P. 83, cod 062650, sector 6, București

tel.: (021) 224 01 30, 0744 300 870, 0721 213 576; fax: (021) 224 17 65

Comenzi online: www.editura-art.ro

DEȘTEAPTĂ-TE, ROMÂNE!

de Andrei Mureșanu

Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de tirani!
Acum ori niciodată croiește-ți altă soarte,
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani!

Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume
Că-n aste mâni mai curge un sânge de roman,
Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume
Triumfător în lupte, un nume de Traian!

Priviți, mărețe umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,
Româna națiune, ai voștri strănepoți,
Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,
„Viață-n libertate ori moarte!” strigă toți.

Preoți, cu crucea-n frunte! căci oastea e creștină,
Deviza-i libertate și scopul ei preasfânt.
Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost' pământ!

Ce cuprinde manualul?

Varianta tipărită

Comunicare
în limba română

Clasa a II-a
VOLUMUL I

Comunicare
în limba română

Clasa a II-a
VOLUMUL al II-lea

Varianta digitală

Față de varianta
tipărită, cea digitală
cuprinde activități
multimedia
de învățare.

 Ce anotimp este prezentat în text?
Alege varianta corectă de răspuns, bifând în căsuța corespunzătoare:

☐ toamnă;	☒ iarnă;	☐ primăvară.
----------------------------------	--	-------------------------------------

Simbolurile care indică activități multimedia

Observă, ascultă și încearcă să răspunzi

Vizionează și ascultă

Scrie

Bifează

Așază elementul la locul potrivit

Încercuiește

Subliniază

Audiază

Activitate complexă, care solicită mai multe acțiuni

Cum este structurat un capitol?

Titlul lecției

Conținutul lecției

LECȚIE NOUĂ

Vocabular

Reține!

(sinteza informațiilor noi)

Jocuri și activități

JURNAL DE LECTURĂ

FAMILIARIZAREA CU TEXTUL

ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

EXPLORAREA TEXTULUI

LECTURĂ

RECAPITULARE

EVALUARE SUMATIVĂ

LECȚIE 4 **LECTURĂ**

5. Toamnă!
descrie viața dintr-un sat și mediul înconjurător

În toamnă, în grădina noastră, pe lângă fructe, culegem și legume, și din ele facem sucuri, chifle și paste făinoase și multe altele. În toamnă, pe lângă fructe, culegem și legume, și din ele facem sucuri, chifle și paste făinoase și multe altele.

EXERCITIU
Opereți, în grup, fiecare pregătind pe rând o imagine și o descriere a toamnei.

ORGANIZĂRI
- grupuri mici
- activități de lucru individual
- activități de lucru în grup

PREZENTARE
În fața clasei, activitatea realizată de fiecare grup.

NOTĂ
În toamnă, pe lângă fructe, culegem și legume, și din ele facem sucuri, chifle și paste făinoase și multe altele.

CONCLUZII
În toamnă, pe lângă fructe, culegem și legume, și din ele facem sucuri, chifle și paste făinoase și multe altele.

LECȚIE 5 **RECAPITULARE**

RECAPITULARE
În toamnă, pe lângă fructe, culegem și legume, și din ele facem sucuri, chifle și paste făinoase și multe altele.

1. Citește și ascultă textul din cartea de față. El te va ajuta să înțelegi și să descrii viața dintr-un sat și mediul înconjurător.

2. Citește și ascultă textul din cartea de față. El te va ajuta să înțelegi și să descrii viața dintr-un sat și mediul înconjurător.

3. Citește și ascultă textul din cartea de față. El te va ajuta să înțelegi și să descrii viața dintr-un sat și mediul înconjurător.

4. Citește și ascultă textul din cartea de față. El te va ajuta să înțelegi și să descrii viața dintr-un sat și mediul înconjurător.

5. Citește și ascultă textul din cartea de față. El te va ajuta să înțelegi și să descrii viața dintr-un sat și mediul înconjurător.

LECȚIE 6 **EVALUARE SUMATIVĂ**

EVALUARE SUMATIVĂ
În toamnă, pe lângă fructe, culegem și legume, și din ele facem sucuri, chifle și paste făinoase și multe altele.

1. Citește și ascultă textul din cartea de față. El te va ajuta să înțelegi și să descrii viața dintr-un sat și mediul înconjurător.

2. Citește și ascultă textul din cartea de față. El te va ajuta să înțelegi și să descrii viața dintr-un sat și mediul înconjurător.

3. Citește și ascultă textul din cartea de față. El te va ajuta să înțelegi și să descrii viața dintr-un sat și mediul înconjurător.

4. Citește și ascultă textul din cartea de față. El te va ajuta să înțelegi și să descrii viața dintr-un sat și mediul înconjurător.

5. Citește și ascultă textul din cartea de față. El te va ajuta să înțelegi și să descrii viața dintr-un sat și mediul înconjurător.

De-a lungul anului,
Dana și Andrei te vor ajuta
să te familiarizezi cu textul,
să explorezi și să înveți.

Cuprins

UNITATEA TEMATICĂ: Școala, împărțirea cunoașterii	9
• Reactualizarea cunoștințelor din clasa I	
Text suport: <i>Ziua când toți au șapte ani</i> , Octav Păncu-Iași	10
• Textul. Titlul. Autorul. Transcrierea	
Comunicarea orală. Dialogul	
A se prezenta, a prezenta pe cineva	
Text suport: <i>Luchi</i> , Otilia Cazimir	12
• Inițierea, menținerea și încheierea unui dialog	
Ascultarea și respectarea opiniei celuilalt	
Formularea unei solicitări	
Text suport: <i>Întâmplări din clasă</i> , Dimitrie Goga	14
• Lectură: <i>E toamnă!</i> , Nichita Stănescu, Gheorghe Tomozei	16
• Recapitulare: În drum spre școală	17
• Evaluare sumativă	18
UNITATEA TEMATICĂ: Cartea, o comoară de învățături	19
• Formularea unei păreri	
Alfabetul limbii române. Literele mari și mici de mână	
Grupurile de litere: <i>ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi</i>	
Text suport: <i>Pinocchio</i> , Carlo Collodi	20
• Textul literar	
Introducerea cuvintelor noi în vocabularul propriu	
Așezarea textului în pagină	
Scrierea funcțională. Copierea	
Text suport: <i>Cartea de piatră</i> , Vladimir Colin	22
• Cartea – cuprinsul unei cărți	
Formularea unei cereri	
Text suport: <i>Cum se face o carte</i> , Grigore Vieru	24
• Lectură: <i>Cărțile</i> , Mircea Cărtărescu	26
• Recapitulare: În căutarea comorii	27
• Evaluare sumativă	28
UNITATEA TEMATICĂ: Toamna mândră, harnică	29
• Textul narativ	
Scrierea corectă a cuvintelor care conțin <i>î/â</i>	
Copierea	
Text suport: <i>Piatra pițigoiului</i> , Tudor Arghezi	30
• Recunoașterea personajelor	
Scrierea cuvintelor <i>într-o, într-un</i>	
Text suport: <i>Cioc! Cioc! Cioc!</i> , Emil Gârleanu	32
• Descrierea unui personaj	
Scrierea corectă a cuvintelor care conțin <i>m</i> înainte de <i>p</i> sau <i>b</i>	
Text suport: <i>Ciuboșelele Ogarului</i> , Călin Gruia	34
• Lectură: <i>Toamna</i> , Octavian Goga	36

• Recapitulare: Călător în Țara Poveștilor	37
• Evaluare sumativă	38
UNITATEA TEMATICĂ: Familia și cuibul părintesc	39
• Textul liric. Poezia. Poetul. Strofa. Versul Descrierea unei persoane Dialogul Text suport: <i>Bunica</i> , Ștefan Octavian Iosif	40
• Așezarea în pagina caietului a textului în versuri Povestirea unor întâmplări trăite Text suport: <i>Mama</i> , Panait Cerna	42
• Transcrierea unui text în versuri Scrierea corectă a cuvintelor <i>dintr-o, dintr-un</i> Text suport: <i>Bine e la noi acasă!</i> , Emilia Căldăraru	44
• Lectură: <i>Doi frați cumiți</i> , Elena Farago	46
• Recapitulare: În familie	47
• Evaluare sumativă	48
UNITATEA TEMATICĂ: Tradiții, obiceiuri, sărbători...	49
• Textul narativ. Povestirea orală a unui text Dialogul pe teme familiare Text suport: <i>Vreau să trăiesc printre stele</i> , Victor Eftimiu	50
• Propoziția. Semnul exclamării Intonarea propozițiilor exclamative Dictarea Text suport: <i>Primii fulgi de nea</i> , Ion Agârbiceanu	52
• Reguli ale discursului oral. Dialogul Felicitarea Text suport: <i>Colindătorii</i> , George Coșbuc	54
• Lectură: <i>Steaua, Plugușorul</i> (proiect)	56
• Recapitulare: La colindat	57
• Evaluare sumativă	58
UNITATEA TEMATICĂ: Iarna, zâna argintie	59
• Propoziția/Enunțul. Cuvântul Povestirea unor întâmplări trăite sau observate Virgula Text suport: <i>Iarna</i> , Mihail Sadoveanu	60
• Descrierea unui fenomen Două puncte Text suport: <i>Crăiasa Zăpezii</i> , Hans Christian Andersen	62
• Cuvântul Redactarea unui text pe baza unui șir de imagini Text suport: <i>Ninsoarea</i> , Cezar Petrescu	64
• Lectură: <i>Noapte de iarnă</i> , George Topîrceanu	66
• Recapitulare: Iarna pe uliță	67
• Evaluare sumativă	68
Recapitulare semestrială	69
Evaluare semestrială	71
Mic dicționar	72

Școala, împărțășia cunoașterii

Comunicare orală

- Acte de vorbire – a saluta, a se prezenta, a formula o idee/ o părere/ o opinie/ o solicitare
- Dialogul – inițierea, menținerea și încheierea unui dialog
- Reguli de vorbire eficientă – salutul, prezentarea, ascultarea și respectarea opiniei celuilalt

Citire/Lectură

- Textul – titlul, subtitlul, alineatele

Scriere/Redactare

- Scrierea funcțională – transcrierea

E o dimineață minunată de toamnă. Soarele bate în geam și te invită să privești frunzele **multicolore** ale copacilor.

Toți ai casei se agită, numai el, Dumitrescu Radu, stă în mijlocul camerei și nu spune nimic.

— Gata! Să mergem! zice mama.

Bunicul, bunica, mătușa Niculina, mama și, la urmă, tata se îndreaptă spre ușă.

— Am uitat băiatul! strigă mama.

Lui Radu îi vine să râdă:

— Ați uitat tocmai ce era mai important!

— Da, spune tata. Mi se pare că el începe astăzi școala. Noi doar îl conducem.

Îl lasă să treacă înainte, cu ghiozdanul în spate, în uniformă nouă.

Radu zâmbește. Se gândește că, mergând odată cu el la școală, toți au în această zi șapte ani.

Vocabular

multicolor: colorat în felurite culori

Ce părere ai?

- De ce crezi că Radu se gândea că, în acea zi, toți membrii familiei sale au șapte ani? Argumentează-ți răspunsul.
- Găsește câteva însușiri pentru a caracteriza fiecare membru al familiei lui Radu.

FAMILIARIZAREA CU TEXTUL

- 1 Citește textul în gând, apoi cu voce tare.
- 2 **Tu citești, eu observ.**
 - Colegul de bancă citește un enunț, iar tu îl vei asculta și îi vei corecta greșelile.
 - Schimbați apoi rolurile.
- 3 Citiți textul pe roluri.
- 4 Citește enunțurile în care este descrisă ziua în care are loc întâmplarea.
- 5 Găsește un alt titlu potrivit textului.

ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

- 1 Ce zi este descrisă în text?
- 2 De ce se agitau toți ai casei?
- 3 Cum se numește elevul din întâmplarea povestită?
- 4 Ce obiecte specifice unui elev avea Radu?

EXERSAȚI

1 Bifați căsuța corespunzătoare fiecărei variante corecte de răspuns.

• Întâmplarea se petrece într-o dimineață de:

☐ toamnă; ☐ vară; ☐ iarnă.

• Evenimentul înfățișat reprezintă:

☐ prima zi de vacanță; ☐ prima zi de școală; ☐ o serbare.

2 Completați oral enunțurile, folosind informațiile din text.

„— Mi se pare că el este cel care începe azi ...”

„Îl lasă să treacă înainte, cu ... în spate, în ... nouă.”

„[...] toți au în această zi ... ani.”

EXPLORAREA TEXTULUI

ȘI TU POTI!

1 Scrie câte o propoziție, folosind cuvintele: **școală, elev, ghiozdan.**

2 Transcrie, din text, enunțurile care descriu locul în care se petrece întâmplarea.

3 Desparte în silabe cuvintele: **bunica, uniformă, zi, toamnă.**

4 Scrie, selectând din textul lecției, câte un cuvânt care să conțină fiecare dintre literele **s, m, u** aflate în poziție inițială.

ATELIER

Observați ilustrațiile. Alegeți imaginea care seamănă cel mai mult cu prima zi de școală din acest an. Formulați enunțuri cu ajutorul imaginii alese, apoi prezentați-le colegilor.

Joc de mimă

Culoarea emoțiilor

- Mimează diferite stări pe care le-ar putea avea un elev în prima zi de școală.
- Alege o culoare potrivită pentru fiecare emoție.

Colțul de creație

- Notează, pe un jeton, o dorință pe care ți-o pui la început de an școlar: *Aș dori să...*
- Adunați jetoanele tuturor colegilor și afișați-le pe panoul special amenajat.

Să facem cunoștință!

Bună!
Eu sunt Andrei!

Iar eu sunt
Dana!

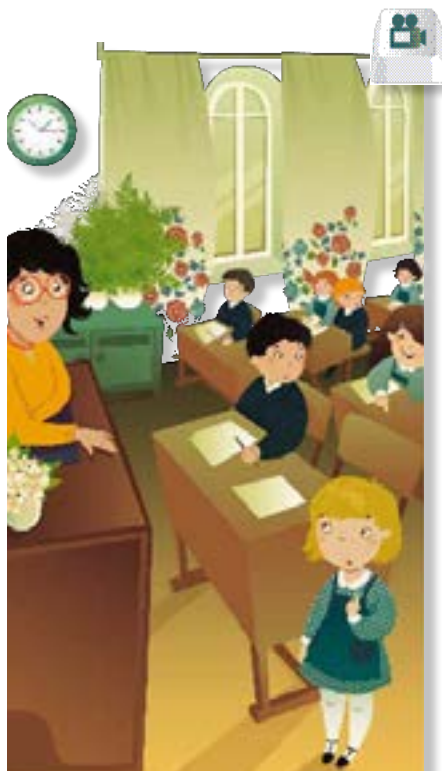
Suntem
noii tăi
colegi. Voi
cine sunteți?

JURNAL DE LECTURĂ

- Caută volumul *Făt-Frumos când era mic*, de Octav Pancu-Iași, și citește integral textul *Ziua când toți au șapte ani*.
- Notează, în jurnal, impresii și expresii care ți-au plăcut.

Clopoțelul a început să sune speriat.
Intrăm în clasă. **Pupitrul** e înalt. Mă ridic pe coate și abia **izbutesc** să mă așez. E așa de liniște...

— Casian Alexandra!

E numele meu. Știu. Dar nu răspund. Pe mine toată lumea mă strigă Luchi...

Doamna se uită la mine și râde.

— Cu tine vorbesc, fetiță... Cum te cheamă?

Am uitat că banca e înaltă și cad de sus, bocănind, în picioare. Simt în jurul meu râsul stăpânit al clasei.

— Cum îți zice mama acasă? **stăruie** doamna.

— Luchi, ca la căței! sare una dintre colege.

— Nu e adevărat! Mama îmi spune Casian Alexandra!
răspund repede.

Luchi nu mai este nicăieri. În locul ei e o școlăriță cuminte.

Vocabular

pupitru: banca de școală

izbutesc: reușesc

stăruie: insistă

REȚINE!

Textul este o înșiruire de enunțuri legate prin înțeles.

Orice text are un **titlu**.

Textele sunt scrise de un **autor**.

Un text are mai multe **alineate**, adică rânduri scrise mai retras spre dreapta, marcând trecerea la o altă idee.

FAMILIARIZAREA CU TEXTUL

- 1 Citește textul în gând, apoi cu voce tare.
- 2 Citiți în lanț, fiecare câte un enunț.
- 3 Citiți pe roluri.
- 4 Citește, din text, enunțurile în care fetița explică de ce nu a răspuns când i s-a strigat numele.
- 5 Explică din ce este alcătuit textul citit.
- 6 Precizează:
 - titlul textului;
 - autorul textului citit.
- 7 Observă, apoi indică:
 - unde este așezat titlul față de text;
 - unde este scris numele autorului în raport cu titlul și cu textul.

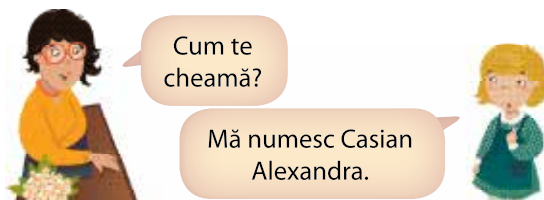
ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

- 1 Unde se petrece întâmplarea?
- 2 De ce nu răspunde fetița atunci când învățătoarea îi rostește numele?
- 3 Ce crezi că s-a întâmplat cu Luchi?

EXERSAȚI

- 1 Observați dialogul personajelor din imagine. Răspundeți oral la întrebări.

- Ce o întreabă învățătoarea pe fetiță?
 - Ce îi răspunde fetița?
- 2 Completați dialogurile cu replici potrivite. Exersați, în perechi, dialogurile, corectându-vă exprimarea și intonația.

EXPLORAREA TEXTULUI

ȘI TU POȚI!

- 1 Formulează câte o propoziție, folosind cuvintele explicate la vocabular.
- 2 Transcrie ultimul alineat al textului.
- 3 Scrie, din text, trei cuvinte care conțin litera **r** în interior.
- 4 JOC DE ROL
Imaginează-ți că faci cunoștință cu o persoană. Prezintă-te!
- 5 Fă-i colegului/colegei de bancă o prezentare în fața clasei, ținând cont de următoarele informații: nume și prenume, vârstă, pasiuni.

ATELIER

Dramatizați întâmplarea, utilizând mimica și gestică potrivite.

AMINTEȘTE-ȚI!

- Oamenii comunică oral sau în scris, transmitând informații.
- Convorbirea dintre două sau mai multe persoane se numește **dialog**.
- În scris, dialogul este marcat prin folosirea liniei de dialog.

Activitate practică

- Realizează o etichetă după modelul dat.
- Utilizează eticheta pentru personalizarea manualului sau a caietului.

NUME:
CLASA:
ȘCOALA:
MANUAL/CAIET PENTRU:

Ce părere ai?

A procedat corect fetița care a intervenit în dialogul dintre învățătoare și Luchi? Explică.

JURNAL DE LECTURĂ

- Caută volumul *A murit Luchi*, de Otilia Cazimir, și citește integral textul.
- Transcrie, în jurnal, fragmentul care o înfățișează pe Luchi.

Învățătorul nostru, domnul Tăbuș, se îmbolnăvise.
— Nu mai pot veni la școală... Vă rog să ascultați pe cine va veni în locul meu.

A doua zi, intră în clasă „doamna” care spuse că se numește „doamna Manoliu”. Ceru un creion ca să noteze absenții. **Ne-am bulucit** cu toții la catedră.

— Al meu, doamnă!

— Ba al meu, că e mai ascuțit!

Doamna luă un creion la întâmplare și spuse liniștită:

— Acum, la loc! Și ne privi până se așeză și ultimul.

Apoi începu să strige catalogul.

— Zent! răspunse leneș primul băiat.

— Nu așa! Te ridici frumos, mă privești și răspunzi: prezent! Șezi! Te strig încă o dată.

A doua oară, băiatul răspunse corect și se așeză mulțumit.

Vocabular

ne-am bulucit: ne-am
înghesuit,
ne-am
îngrămădit,
ne-am repezit

JOC: Familia de cuvinte

• Observă cuvintele înrudite cu:

a învăța

învățător
învățătură
învățat

- Continuă lista.
- Alege și alte cuvinte din text și repetă jocul.

FAMILIARIZAREA CU TEXTUL

- 1 Citește textul în gând, apoi cu voce tare.
- 2 Citiți textul pe roluri.
- 3 Citește numai al treilea alineat al textului.
- 4 JOC: GĂSEȘTE ȘI CITEȘTE

Identifică și citește enunțurile din text prin care învățătoarea îi indică elevului modul în care trebuie să răspundă.

- 5 Precizează:

• titlul textului; • autorul; • numărul de alineate.

ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

- 1 Ce s-a întâmplat cu domnul Tăbuș?
- 2 Cine l-a înlocuit pe învățător?
- 3 Cum se comportă elevii?
- 4 Cum a fost învățat elevul să răspundă?
- 5 De ce crezi că băiatul s-a așezat mulțumit?

EXERSAȚI

1 Observați dialogurile dintre personajele din ilustrații. Răspundeți oral la întrebări.

- Cine a început conversația?
- Ce solicită învățătoarea? Ce fac elevii când aceasta vorbește?
- Cum răspund elevii solicitării? Ce face învățătoarea? Ce hotărăște aceasta?
- Cum se încheie dialogul?

2 Citiți/Ascultați dialogul următor:

Dana se întâlnește cu Andrei, în parc.
— Hai să ne dăm în leagăn! zice Dana.
— Bună, Dana! Eu aș vrea să mă joc cu mingea.
— Nu contează. Hai mai repede! răspunde fata.

- Identificați greșelile pe care le-a făcut unul dintre vorbitori. Explicați cum ar fi trebuit să se adreseze.

EXPLORAREA TEXTULUI

ȘI TU POȚI!

1 Explică enunțurile.

„— Acum, la loc! Și ne privi până se așează și ultimul.”

2 Precizează unde și când se petrece întâmplarea.

3 Stabilește dacă enunțurile următoare sunt adevărate sau false:

- Domnul Tăbuș se îmbolnăvise.
- Doamna Manoliu ceru un stilou.
- Învățătoarea le explică elevilor cum să răspundă.

SCRIEM FRUMOS

Urbă dulce mult aduce.

REȚINE!

În timpul unui dialog, **vorbitorul** comunică clar și corect, iar **ascultătorul** urmărește cu atenție **mesajul** transmis.

Într-un dialog, e necesar să respectăm opinia fiecărui vorbitor.

Joc de rol în perechi

La bibliotecă

Imaginați-vă că sunteți la biblioteca școlii și împrumutați o carte.

Veți avea în vedere:

- salutul;
- prezentarea;
- modul de adresare;
- formularea solicitării/răspunsului.

Panoul „Vreau să știu!”

- Afișați la panoul clasei un set de norme/reguli de comportament civilizat în clasă (în ore și în recreații).
- Realizați un poster potrivit.

JURNAL DE LECTURĂ

- Citește integral textul *Întâmplări din clasă*, de Dimitrie Goga.
- Notează învățătura desprinsă din text.

E toamnă. În ghiozdan
mi-am pus, de pe acum,
caietele și guma,
și cărțile (vreo două),
căciula (poate plouă),
am pus briceagul-pește
și roșu ca și mărul
am pus, plin de **penițe**
cadoul de la vărul:
penarul cu cheițe,
ascuțitoarea-**rablă**
și câteva creioane,
o frunză de-astă vară
și-o lebădă de ceară.
Pe dinafar' rămâne
dulăul **pintenog**.
— Tu nu încapi, bătrâne,
nu insista, te rog!

Vocabular

peniță: plăcuță de metal
atașată în vârful
stiloului; se folosește
pentru scris

rablă: obiect vechi, stricat;
vechitură

pintenog: cu pete de
altă culoare pe
picioare

CONCURS

- Memorați poezia, apoi organizați, în clasă, un concurs de recitări.

ATELIER

Discutați, în grup, despre pregătirile pe care le-ați realizat cu ocazia începutului de an școlar.

Organizați grupurile:

- ghiozdanul;
- penarul;
- uniforma;
- caietele.

Prezentați, în fața clasei, activitățile realizate de fiecare grup.

ȘI TU POȚI!

Ilustrează printr-un desen conținutul poeziei, respectând informațiile oferite.

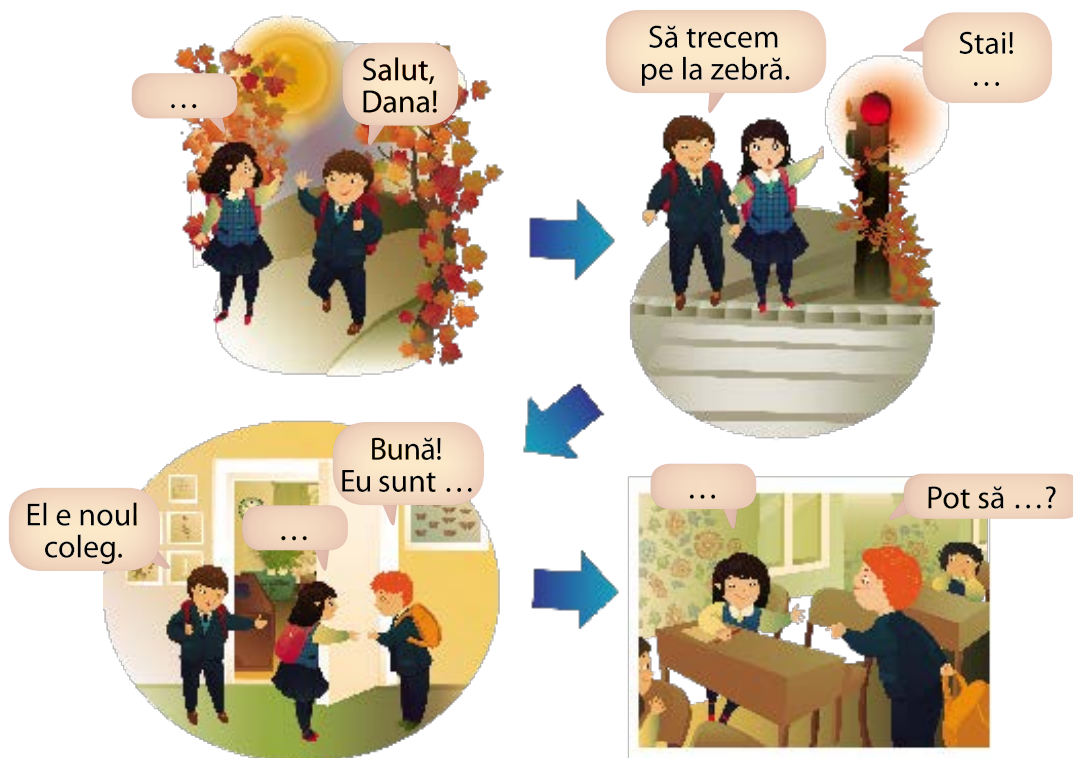
JOC DE ROL: Întâlnire cu ghiozdanul meu

Imaginează-ți o întâlnire cu propriul ghiozdan. Ce crezi că ți-ar putea spune?

Prezintă convorbirea colegilor tăi.

1 Dana și Andrei sunt colegi de clasă. Ei se întâlnesc în fiecare dimineață și pornesc împreună spre școală.

Urmărește-le traseul și imaginează-ți dialogurile potrivite fiecărei situații ilustrate, respectând regulile de vorbire eficientă.

2 JOC DE ROL: La secretariatul școlii

- Imaginează-ți că soliciți o informație la secretariatul școlii.
- Realizați, în perechi, dialogul dintre elev și secretarul școlii.
- Prezentați dialogul în fața clasei.

3 Ioana și Bogdan au încercat să scrie un text, pornind de la ilustrațiile de mai sus. Citește fiecare lucrare.

Este toamnă.
Dana și Andrei vorbesc.
Semaforul are culoarea roșie.

Este toamnă.
Dana și Andrei au pornit spre școală.
Se întâlnesc cu Doru. El este noul lor coleg de clasă.
Copiii intră în clasă. Doru se așază lângă Dana.

- Alege chenarul care poate reprezenta un text. Motivează alegerea.
- Dă un titlu potrivit textului. Transcrie al doilea alineat.
- Corectează și autoevaluează-ți transcrierea. Inversează caietul cu cel al colegului de bancă. Faceți aprecieri reciproce.

1

- S** – identifică titlul textului;
B – identifică titlul și autorul textului;
FB – identifică titlul, autorul și numărul de alineate ale textului.

2

- S** – formulează răspunsul potrivit întrebării din imaginea A;
B – formulează răspunsul potrivit imaginii A și întrebarea potrivită răspunsului dat în imaginea B;
FB – formulează răspunsul potrivit imaginii A, întrebarea potrivită pentru imaginea B și dialogul potrivit în imaginea C.

3

- S** – identifică vorbitorul;
B – identifică vorbitorul și ascultătorul;
FB – identifică vorbitorul, ascultătorul și mesajul.

4

- S** – identifică un enunț corect;
B – identifică două enunțuri corecte;
FB – identifică trei enunțuri corecte.

	1	2	3	4
S				
B				
FB				

Mă simt:

Citeste/Audiază textul

Cap! Spic!

de Mircea Sântimbreanu

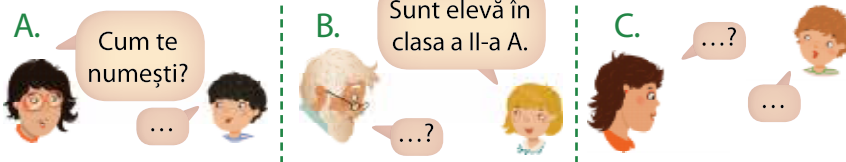
A început școala. Pe pereți a apărut din nou orarul cu severele sale chenare. În caiete, creionul roșu a și dantelat primele compoziții, paginile cărților noi au și fost mâzgălite.

— Sandule, hai la mine să învățăm! își strigă Nicușor vecinul peste gard.

— Vino tu la mine!

- Rezolvă cerințele:
- subliniază titlul textului;
 - încercuiește numele autorului;
 - scrie, în căsuța alăturată, numărul de alineate din fragment.

2 Privește ilustrațiile.

Formulează:

- răspunsul la întrebarea profesoarei din imaginea A;
- întrebarea potrivită răspunsului fetei din imaginea B;
- dialogul potrivit pentru imaginea C.

3 Notează, în casete, **V** pentru a marca vorbitorul, **A** pentru ascultător, **M** pentru mesaj.

Am așteptat cu nerăbdare să îmi revăd colegii de clasă.

4 Bifează ☒ în casetele din dreptul enunțurilor care reprezintă reguli de vorbire eficientă.

- ☐ Când comunic, vorbesc corect și clar.
- ☐ Ascult cu atenție mesajul transmis.
- ☐ E bine să vorbim toți deodată.
- ☐ Respect opinia fiecărui vorbitor.

Cartea, o comoară de învățături

Comunicare orală

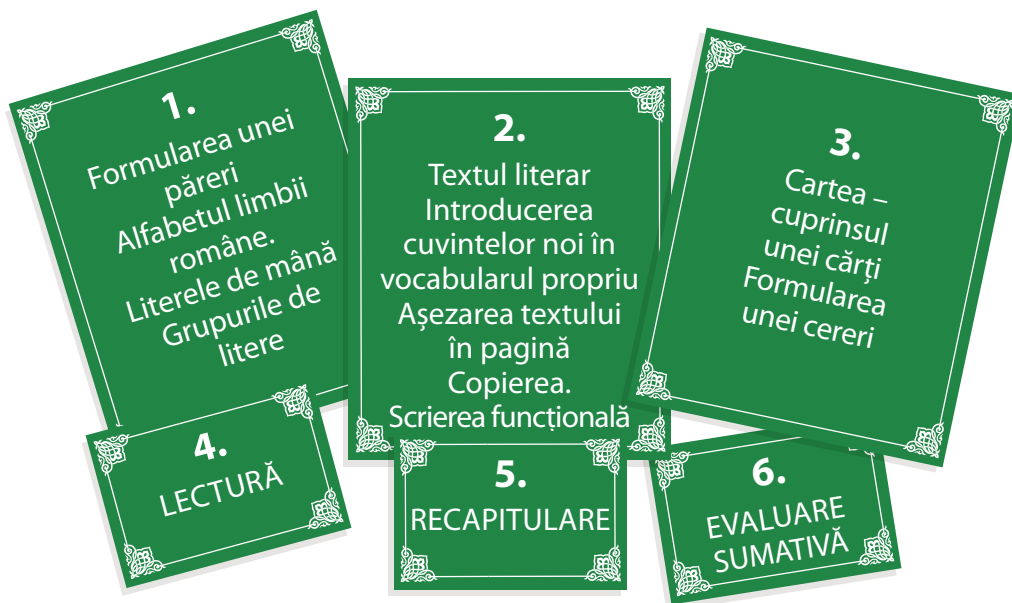
- Acte de vorbire – a cere și a da informații
- Cuvântul – introducerea cuvintelor noi în vocabularul propriu
- Reguli de vorbire eficientă

Citire/Lectură

- Cartea – cuprinsul unei cărți
- Alfabetul limbii române

Scriere/Redactare

- Literele mici și mari de mână
- Grupurile de litere **ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi**
- Organizarea textului scris – așezarea textului în pagină
- Scrierea funcțională – copierea

Trăia pe vremuri un **meșter** priceput, pe nume Geppeto. Acesta își dorea tare mult un copil.

Odată, Geppeto a luat un trunchi de lemn și a făcut din el un băiețel. Apoi a hotărât să îi spună Pinocchio.

Bătrânul dorea ca băiatul lui să meargă la școală. A mers la târg și a cumpărat un abecedar.

Dar Pinocchio nici nu voia să audă:

— Nu vreau la școală! Nu îmi arde de învățătură!

Greierul cel **înțelept**, care locuia în casa lor, îl sfătuia:

— Un copil bun își ascultă mereu părinții!

Băiețelul nu a luat în seamă sfatul prietenului său. A vândut abecedarul și a intrat la circ. Din acea zi a avut o mulțime de necazuri.

Vocabular

meșter: om care practică
o meserie; un
om priceput,
îndemânatic

înțelept: chibzuit, socotit

Scriem frumos

— Un copil
bun își as-
cultă mereu
părinții!

FAMILIARIZAREA CU TEXTUL

- 1 Citește în gând, apoi cu voce tare.
- 2 Citește textul pe roluri.
- 3 Citiți în lanț câte un alineat al textului.
- 4 Citește:
 - enunțurile spuse de Pinocchio;
 - sfatul greierului cel înțelept;
 - enunțul în care e precizat numele meșterului.
- 5 Precizează:
 - titlul;
 - autorul;
 - numărul de alineate ale textului.
- 6 Explică înțelesul enunțului:
„Un copil bun își ascultă mereu părinții!”

ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

- 1 Din ce l-a făcut Geppeto pe Pinocchio?
- 2 Unde voia să îl trimită meșterul pe băiat?
- 3 Ce i-a cumpărat Geppeto lui Pinocchio?
- 4 Ce l-a sfătuit greierul pe băiat?
- 5 Ce a făcut Pinocchio în loc să se ducă la școală?

EXERSAȚI

1 Denumiți obiectele și ființele din imaginea alăturată textului.

- Pronunțați corect fiecare cuvânt. Corectați greșelile de pronunție ale colegilor.
- Precizați sunetul inițial al fiecărui cuvânt.
- Numiți sunetele pe care le auziți în pronunția fiecărui cuvânt.

2 Enumerați literele alfabetului limbii române.

3 Selectați, din text, cuvintele care conțin unul dintre grupurile de litere **ce, ci, che, chi, ge, gi, ghe, ghi**.

EXPLORAREA TEXTULUI

ȘI TU POȚI!

1 Selectează, din text, câte un cuvânt care:

- să înceapă cu litera **t**;
- să se sfârșească cu litera **c**;
- să conțină litera **u**;
- să fie scris cu 7 litere.

2 Transcrie, din text, enunțul în care se precizează numele dat de Geppeto băiețelului.

- Scrie cuvintele din enunț în ordine alfabetică.

3 Completează cuvintele cu unul dintre grupurile de litere **ce, ci, che, chi, ge, gi, ghe, ghi**.

ja_tă _veci _rcel _brit
pi_or în_țată _rafă în_r

4 JOCUL SILABELOR

Potrivește silabele pentru a obține cuvinte:

ci a re gi tă pe
u ghe che șe ce nă

5 Scrie alfabetul limbii române, folosind litere mari și mici de mână.

ATELIER

• Scrieți cât mai multe cuvinte, respectând regula fiecărui șir. Citiți în fața clasei. Întocmiți o listă și afișați la PANOUL „VREAU SĂ ȘTIU!”.

cere, cerc, zece, ... ochi, ...
circ, copaci, ... triunghi, ...
fulgi, ... ger, ...
chenar, ... ghetă, ...

• Formulați propoziții în care fiecare cuvânt să aibă aceeași literă inițială.

REȚINE!

Totalitatea literelor unei limbi, scrise într-o anumită ordine, se numește **alfabet**.

ALFABETUL LIMBII ROMÂNE

aA	ăĂ	âÂ	bB
cC	dD	eE	fF
gG	hH	il	îÎ
jJ	kK	lL	mM
nN	oO	pP	qQ
rR	sS	șȘ	tT
țȚ	uU	vV	wW
xX	yY	zZ	

AMINTEȘTE-ȚI!

În limba română există și sunete redactate, în scris, prin grupuri de litere.

Ce părere ai?

Cum consideri că s-a comportat Pinocchio față de tatăl său și față de greierul cel înțelept? Argumentează.

JURNAL DE LECTURĂ

- Citește integral cartea *Pinocchio*, de Carlo Collodi.
- Notează peripețiile prin care trece băiețelul.
- Ce învățătură se desprinde din carte?

Un băiat a făcut odată un zmeu de hârtie mare cât casa. Se prinse de coada lui și zmeul îl purtă printre nori, peste mări și țări. Ajunseră pe un vârf de munte.

Deodată un tunet **despică** muntele și, din adâncul lui, ieși mare și greoaie o carte de piatră. Era Cartea Pământului, iar filele ei erau cât muntele. Copertele **se urniră** descoperind întâia filă. Băiatul încercă să citească prima pagină, dar **slovele** fiind prea mari, **nu a izbutit**.

Atunci zmeul se înălță în **văzduh** și băiatul citi pe nerăsuflăte „Basmale Omului”.

Apoi zmeul colindă pământul în lung și în lat, iar băiatul a spus tuturor poveștile citite în cartea de piatră.

Vocabular

despică: tăie, desfăcu

se urniră: se mișcă, se deplasă

slove: litere

nu a izbutit: nu a reușit

văzduh: aer

REȚINE!

Textul care prezintă întâmplări imaginare se numește **text literar**.

Textul literar îi provoacă cititorului anumite emoții.

FAMILIARIZAREA CU TEXTUL

- 1 Citește textul în gând, apoi cu voce tare.
- 2 Citește:
 - enunțurile care menționează componente ale unei cărți;
 - alineatul în care se precizează ce citește băiatul în cartea de piatră.
- 3 Precizează:
 - titlul; • autorul; • numărul de alineate ale textului.
- 4 Discutați, în perechi, dacă întâmplările povestite de autor sunt reale sau imaginare.
 - Identificați ce dorește autorul să transmită prin intermediul textului.
- 5 Selectează, din text, cuvintele care denumesc componente ale cărții. Formulează enunțuri cu aceste cuvinte.
 - Analizează ilustrația care însoțește textul. Identifică componentele cărții.

ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

- 1 Ce a confecționat băiatul din hârtie?
- 2 Unde l-a purtat zmeul pe băiat?
- 3 Ce a ieșit din munte?
- 4 Ce a citit băiatul în Cartea Pământului?
- 5 De ce crezi că băiatul a citit pe nerăsuflăte „Basmelor Omului”?

EXERSAȚII

- 1 Observați așezarea textului în pagină.

data	→ 13.10.2014
titlul	→ Cartea de piatră
autorul	→ Vladimir Colin
alineate	→ Un băiat a făcut odată un zmeu mare cât casa. Se prinse de coada lui și zmeul il purta printre nori, peste mări și tări. Ajunseră pe un vârf de munte.

- Unde este scrisă data?
 - Unde este așezat titlul? Dar numele autorului?
 - Cum sunt scrise cuvintele „Un” și „Se” față de celelalte cuvinte din text? De ce?
 - Câte alineate are fragmentul de text prezentat?
- 2 Copiază, în caiet, fragmentul de text prezentat. Compară scrisul tău cu cel din model. Corectează-ți greșelile.

EXPLORAREA TEXTULUI

ȘI TU POȚI!

- 1 Formulează câte un enunț, folosind cuvintele explicate la vocabular.
- 2 Selectează, din text, cuvintele care conțin unul dintre grupurile de litere învățate.
- 3 Transcrie al patrulea alineat din text. Ordonează alfabetic cuvintele.

REȚINE!

Data se scrie în partea dreaptă a paginii.

Titlul se scrie în mijlocul rândului următor.

Numele autorului se scrie între titlu și text.

Colțul cărții

Amenajați, în clasă, un colț al cărții, unde să păstrați cărți de poezii, povești, basme; cărți de colorat; enciclopedii; reviste ș.a.

Utilizați cărțile în activitățile desfășurate în clasă.

ACTIVITATE TRANSDISCIPLINARĂ

- Confecționați, în grup, minicărți pe diferite teme: plante; animale; povești ș.a.
- Realizați desene/fotografii potrivite.
- Redactați la computer textul care cuprinde informațiile pe tema aleasă.
- Expuneți produsele rezultate la COLȚUL CĂRȚII.

VORBE ÎNȚELEPTE

Cartea este o comoară de învățătură.

- Selectează, pe o fișă, proverbe sau zicători despre carte.

Da. Cartea a fost un copac prima oară.
În zori, tăietorii copacul **doboară**.
Fabrica, uite, preschimbă tulpina.
În foile astea, subțiri ca lumina.
Hârtia foșnește, șoptește, vorbește.
Cuvinte-furnici se strecoară hoțeste.
Nu dorm scriitorii noaptea întreagă.
Pe tipografi **sudoarea** aleargă.
Oh, cartea își are un miez ca de fragă!
Ca ochii din cap o păzesc
Și mi-e dragă.

Vocabular

doboară: (aici) taie, retează

sudoare: transpirație

AUDIEM, ÎNVĂȚĂM!

- Audiați, în clasă, o scurtă emisiune/ înregistrare cu tema „Cum se fabrică... o carte?”.
- Ce părere aveți despre procesul de realizare a unei cărți?
- Realizați, în grup, câte o secvență din acest proces. Afișați la COLȚUL CĂRȚII.

FAMILIARIZAREA CU TEXTUL

- 1 Citește textul în gând, apoi cu voce tare.
- 2 Citiți în lanț, fiecare câte un rând.
- 3 Memorați, apoi recitați poezia.
- 4 Scrie cât mai multe cuvinte care îți vin în minte când spui cuvântul „carte”.

ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

- 1 Din ce se obține o carte?
- 2 Cine scrie o carte?
- 3 Care sunt oamenii care trudesesc la realizarea unei cărți?
- 4 Prin ce transformări trece hârtia până ajunge o carte?
- 5 De ce cartea are „miezul ca de fragă”?
- 6 De ce ar trebui să ne fie dragă cartea?

EXERSAȚI

1 Observați imaginile.

- Ce denumire are fiecare pagină ilustrată?
- Ce informații oferă fiecare pagină?
- Ce asemănări există între cele trei pagini? Dar deosebiri?

2 Consultați cuprinsul primului volum al manualului nostru, „Comunicare în limba română”.

- Unde se află cuprinsul în manual?
- Identificați denumirea unității tematice și pagina la care se află textul *Piatra pițigoiului*, de Tudor Arghezi.

EXPLORAREA TEXTULUI

ȘI TU POȚI!

1 Transformă cuvintele, după model:

tăietor	scriitor	tipograf
tăietori	...	...
tăietorii	...	...

2 JOC DE ROL: La librărie

Imaginează-ți că vrei să cumperi o carte.

Construiește un dialog cu librarul, ținând cont de:

- modul de adresare;
- salut;
- corectitudinea și claritatea solicitării;
- alte norme de politețe.

ATELIER

- Confectionați o carte uriașă – CARTEA CLASEI – în care să prezentați poezii, povești citite, evenimente la care ați participat, informații de interes comun.
- Împărțiți sarcinile: realizarea ilustrațiilor, redactarea textelor scrise, copertarea, legarea filelor ș.a.

REȚINE!

Cuprinsul oferă cititorului informații despre conținutul cărții.

În cuprins este specificat numărul paginii la care se regăsește fiecare conținut din carte.

Activitate în biblioteca școlii

- Vizitați biblioteca școlii.

Observați:

- cum este organizat spațiul pentru cărți/de lectură;
- ce cuprinde o fișă de împrumut;
- unde și cum sunt înregistrate cărțile (după autor, după tematică ș.a.).

- Căutați o carte în bibliotecă sau la COLȚUL CĂRȚII:

- despre copilărie;
- despre plante sau animale;
- de colorat.

JURNAL DE LECTURĂ

- Citește poezia *Povestea brazilor și a hârtiei*, de Demostene Botez.
- Notează, în jurnal, trei motive pentru care ai recomanda poezia unui prieten.

Mă întorceam acasă din obișnuitele mele plimbări. Deodată s-a apropiat de mine Jean, prietenul meu. M-am îndreptat cu Jean spre blocul vecin, un bloc vechi și îngălbenit. Ne-am suit pe o scară de incendiu până la etajul trei.

— Aici e, spuse Jean. Și am sărit prin rama geamului în camera cufundată în penumbră.

Era un dormitor cu mobilă veche. Deasupra patului, un raft cu cărți groase. Singura ușă era bătută în cuie.

— Numai eu știu camera asta! zise Jean. Acum știi și tu, dar să nu afle nimeni.

Câțiva ani buni, am urcat în camera tăcută, unde am citit toate cărțile de pe raft, care m-au fermecat.

Căutăm în dicționar!

cufundat
penumbră
a fermeca

Joc de rol

Imaginează-ți o călătorie în lumea cărților.

- Ce cărți ai prefera?
- Cu ce personaje ai dori să te întâlnești?
- Cu care dintre ele crezi că semeni? De ce?
- La ce întâmplări ți-ar plăcea să participi?

ATELIER

Lucrați în 4 grupe. Împărțiți o folie de carton în cadrane, asemănător celor de mai jos. Completați cadranele!

1. Transcrieți enunțurile în care se vorbește despre personaje din text.

2. Precizați însușiri ale povestitorului și fapte care le dovedesc.

3. Identificați trăiri, emoții pe care textul le produce cititorului.

4. Realizați un desen al camerei secrete.

ȘI TU POȚI!

- 1 Identifică motivele pentru care povestitorul a revenit timp de câțiva ani în camera secretă.
- 2 Participă la un târg de carte sau la un eveniment unde este invitat un scriitor. Întocmește o listă cu teme care te-ar interesa să le regăsești în cărți.

LECTURĂ SUPLIMENTARĂ

Caută povestea *Matildei*, fetița căreia îi place să citească, scrisă de Roald Dahl.

Bunicul le-a spus Danei și lui Andrei că citind vor descoperi o comoară. Ajută-i să ajungă la comoară, rezolvând corect cerințele date.

CUPRINS

Toamna	5
O. GOGA	
La cireșe	9
I. CREANGĂ	
Abecedarul	12
T. ARGHEZI	
Colindătorii	20

1 Indică, în cuprinsul cărții alăturate, numărul paginii unei lecturi al cărui titlu poate fi asociat cu termenul „carte”.

2 Transcrie doar cuvintele care pot fi asociate termenului „carte”:

caiet	prieten
învățătură	editură
educație	scriitor
poveste	întâmplare

3 Precizează care dintre cele două fragmente reprezintă un text literar. Argumentează.

Ion D. Marinescu, elev în clasa întâi, stă îngândurat, speriat de literele abecedarului.

Lui i-ar plăcea să i se spună Ionel la școală.

Dar nici acasă vorba Ionel nu mai sună ca până în luna septembrie 1927, când au intrat în viața lui programul, domnul, școala, tabla, catalogul.

(după Tudor Arghezi, *Abecedarul*)

Astăzi am fost la târgul de carte „Isteșilă”.

Aici am răsfoit cărți noi și interesante, destinate micilor cititori.

Doamna învățătoare ne-a arătat standul unde dădea autografe scriitoarea Ana Ionescu.

(Revista *Isteșilă*)

4 Transcrie, în caiet, fragmentul de text literar, respectând normele de așezare în pagină.

- Așază, în ordine alfabetică, cuvintele primului alineat.
- Selectează, din fragmentul dat, cuvintele care conțin unul dintre grupurile de cuvinte studiate.
- Formulează un enunț, folosind cuvântul „abecedar”.

5 Explică proverbul:
Cartea e o comoară de învățăături.

EVALUARE SUMATIVĂ

Cartea, o comoară de învățături

1

- S** – completarea corectă a unui enunț;
B – completarea corectă a două enunțuri;
FB – completarea corectă a trei enunțuri.

2

- S** – scrierea corectă a 2 cuvinte;
B – scrierea corectă a 4 cuvinte;
FB – scrierea corectă a 6 cuvinte.

3

- S** – așezarea corectă a 3 cuvinte;
B – așezarea corectă a 6 cuvinte;
FB – așezarea corectă a 9 cuvinte;

4

- S** – formarea unui cuvânt;
B – formarea a două cuvinte;
FB – formarea a trei cuvinte.

5

- S** – scrierea și așezarea corectă a titlului și a numelui autorului;
B – scrierea și așezarea corectă a titlului, a numelui autorului și a alineatelor;
FB – scrierea și așezarea corectă a titlului, a numelui autorului și a alineatelor, scrierea cu majusculă, ortografierea cuvintelor și semnele de punctuație.

	1	2	3	4	5
S					
B					
FB					

Mă simt:

1 Completează enunțurile cu informațiile corecte.

..... oferă cititorului informații despre conținutul cărții.
 În cuprins este specificat la care se regăsește fiecare conținut din carte.

Cuprinsul unei cărți se poate afla la sau la cărții.

2 Observă imaginile și scrie ce reprezintă fiecare.

3 Așază cuvintele următoare în ordine alfabetică: *carte, pensulă, acuarele, gumă, riglă, uniformă, manual, stilou, hartă.*

4 Formează trei cuvinte pe care le auzi de obicei la școală, folosind literele: *c, e, r, a, t, m, i.*

5 Transcrie textul dat.

Abecedarul

de Tudor Arghezi

Condeiful lui Ionel e vrăjit. Până nu îl înmoaie în cearneală e ușurel și se învâрте bine. Îndată ce Ionel îl înmoaie, condeiful se schimbă. Se prionește în caiet și nu se mai mișcă.

Sfârșitul e întotdeauna înspăimântător. Mama nu îl bate pe Ionel. Vrea să îl facă să înțeleagă de vorbă.

Toamna mândră, harnică

Comunicare orală

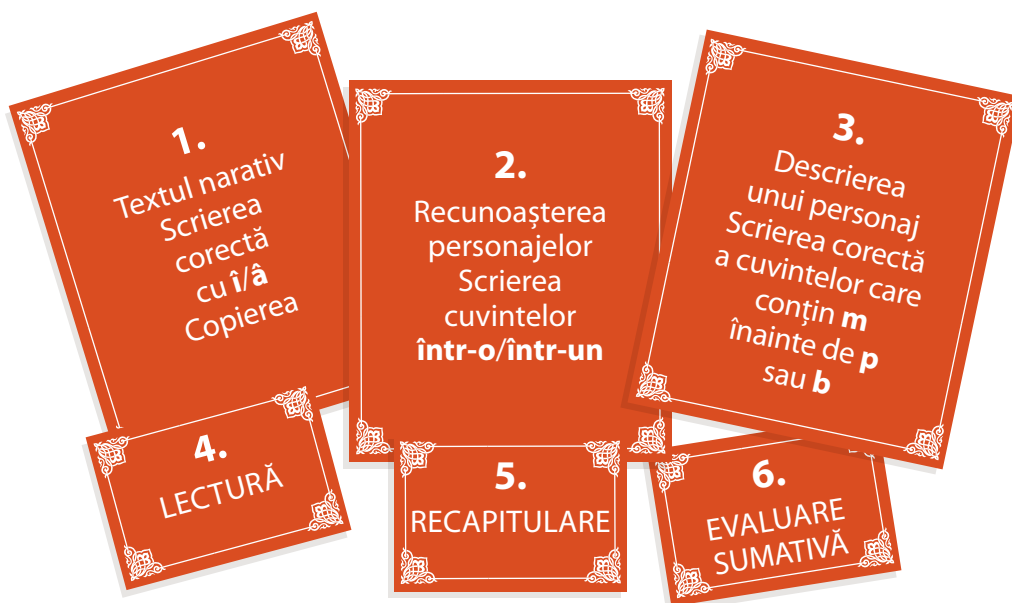
- Forme ale discursului oral
- Descrierea unui obiect, fenomen sau a unei persoane

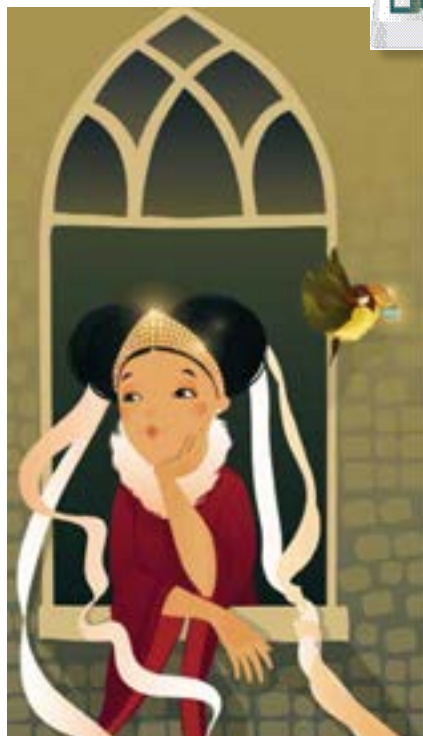
Citire/lectură

- Textul narativ
- Recunoașterea personajelor

Scriere/redactare

- Scrierea funcțională – copieri, transcrieri
- Scrierea corectă a cuvintelor care conțin **î/â**
- Scrierea corectă a cuvintelor care conțin **m** înainte de **p** sau **b**
- Scrierea corectă a cuvintelor **într-o, într-un**

 A fost demult o toamnă dulce și lungă. Păsările călătoare ajunseră cu bine în țările calde.

 Unele dintre ele începuseră să îmbătrânească. Acestea se gândeau că nu o să mai aibă puterea să se întoarcă. Atunci **au ținut sfat**. Au hotărât **să zidească** un palat.

 Odată, pe când zbura pe la fereastra unei împărătese, un pițigoi văzu la inelul acesteia o piatră frumoasă. Aceasta era fermecată. Pițigoiul a luat piatra pe furiș și a zburat cu ea la palatul păsărilor. Pe loc, toate păsările au întinerit.

 De atunci, palatul a rămas gol, pentru că păsările nu mai îmbătrânesc și se întorc în fiecare primăvară.

FAMILIARIZAREA CU TEXTUL

Vocabular

au ținut sfat: au vorbit;
s-au sfătuit

să zidească: să construiască

Ce părere ai...

...despre fapta pițigoiului?
Argumentează-ți răspunsul.

Activitate practică

- Vizitați Casa Memorială „Tudor Arghezi”, din București.

- 1 Citește textul în gând, apoi cu voce tare.
- 2 Citește:
 - enunțul în care este precizat anotimpul când se petrece întâmplarea;
 - alineatul în care se vorbește despre fapta pițigoiului.
- 3 Precizează:
 - titlul; • autorul; • numărul de alineate ale textului.
- 4 Demonstrează că *Piatra pițigoiului* este:
 - un text; • un text literar.
- 5 Transcrie primul alineat al textului.

ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

- 1 În ce anotimp se petrece acțiunea?
- 2 De ce pleacă păsările călătoare toamna?
- 3 De ce s-au hotărât păsările să zidească un palat?
- 4 Ce a luat pițigoiul de la împărăteasă?
- 5 Cum a ajutat piatra fermecată păsările?
- 6 De ce a rămas gol palatul păsărilor?

EXERSAȚI

1 Citiți, din nou, fiecare alineat al textului.

- Completați enunțurile, folosind informațiile din text.

Păsările au ajuns în

Obosite și îmbătrânite, ele nu credeau că

Au hotărât să

Un pițigoi a luat

Piatra era

De atunci, păsările

- Povestiți oral fiecare alineat, folosindu-vă și de enunțurile de mai sus.

2 Citiți enunțurile de mai jos. Observați scrierea cuvintelor.

Păsările începuseră
să îmbătrânească.

Pițigoiul hotărî
să fure
piatra fermecată.

- Când se scrie cu **î**? Dar cu **â**?
- Dați exemple de cuvinte care se scriu cu **î/â**.

EXPLORAREA TEXTULUI

ȘI TU POTI!

1 Formulează enunțuri, folosind cuvintele din vocabular.

2 Găsește, în text, însușiri potrivite cuvintelor date, ca în model:

toamnă dulce

păsări

țări

piatră

3 Selectează, din text, câte trei cuvinte scrise cu **î** sau **â**.

4 Completează spațiile libere cu **î** sau **â**.

c□ntec

g□ndeau

cobor□

5 Transformă cuvintele, după model:

bătrân

tânăr

cald

dulce

îmbătrânit

...

...

...

ATELIER

- Lucrați în grup. Scrieți cât mai multe expresii, folosind cuvântul „ține” (exemplu: **ține sfat**). Evidențiați înțelesul expresiilor, formulând enunțuri.

REȚINE!

Textul *Piatra pițigoiului* cuprinde un șir de fapte povestite în ordinea în care s-au petrecut. Aceasta este o **povestire** (o **narațiune**).

Fiecare faptă corespunde unei părți de text care se numește **fragment**.

Fiecare fragment începe cu alineat.

Un text poate avea mai multe fragmente.

AMINTEȘTE-ȚI!

- La începutul și la sfârșitul cuvintelor se scrie **î**.
- În interiorul cuvintelor se scrie **â**.

Scriem frumos

România, român,
românaș, românașă,
românesc, românește

JURNAL DE LECTURĂ

- Caută volumul *Cartea cu jucării*, de Tudor Arghezi, și citește integral textul *Piatra pițigoiului*.

- Notează, în jurnal, expresii care te-au impresionat.

- Prezintă oral conținutul textului.

Vocabular

merinde: mâncare, provizii

se mânie: se supără

REȚINE!

Textul *Cioc! Cioc! Cioc!* prezintă o întâmplare la care participă veverița și ciocănitoarea. Acestea sunt **personajele textului**.

Ce părere ai?

• Care crezi că este morala textului?

Într-o toamnă aurie, veverița a pornit în salturi grăbite să își caute provizii pentru iarnă. Într-o zi a dat peste un alun. A cărat toată toamna și a umplut scorbura. Făcea planuri că nu se va mai mișca toată iarna din căsuță.

Într-o dimineață se zgârie într-o coajă de alună. De unde? Că ea nici nu se atinsese de **merinde! Se mânie** și se puse la pândă să prindă hoțul.

Ce era? Ciocănitoarea dăduse de scorbura și se puse pe mâncat. Cum sosi, veverița se repezi și o prinse de coadă. Se zbătu ciocănitoarea, dar lăsă coada în laba veveriței și fugi.

Într-un târziu se întoarse și bătu cu ciocul: Cioc! Cioc! Cioc! Dar veverița își mutase culcușul.

FAMILIARIZAREA CU TEXTUL

- 1 Citește textul în gând, apoi cu voce tare.
- 2 Citiți textul în ștafetă.
- 3 Citește:
 - enunțul în care este precizat anotimpul în care se petrece întâmplarea;
 - al doilea alineat;
 - fragmentul în care este prezentată răzbunarea veveriței.
- 4 Precizează:
 - titlul; • numele autorului; • numărul alineatelor.
- 5 Explică de ce textul dat este o povestire.
- 6 Recitește textul. Observă ce rol au, în text, veverița și ciocănitoarea.

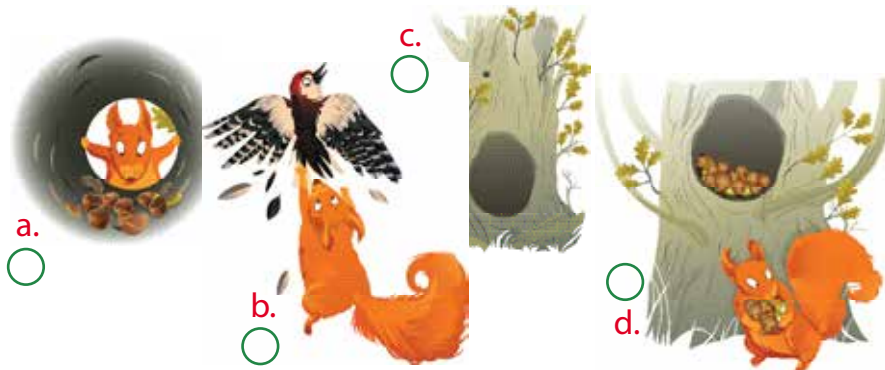

ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

- 1 Când se petrece întâmplarea?
- 2 Cine participă la întâmplare?
- 3 Ce a găsit veverița?
- 4 Ce a făcut ea cu alunele?
- 5 Ce a constatat într-o zi?
- 6 Cine îi mâncase din merinde?
- 7 Cum s-a răzbunat veverița pe ciocănitoare?

EXERSAȚI

1 Priviți imaginile de mai jos. Ordonăți-le potrivit desfășurării întâmplărilor prezentate în text.

- Formulați câte un enunț potrivit fiecărei imagini.
- Povestiți fiecare fragment, cu ajutorul imaginilor. Folosiți expresiile: *la început*, *la un moment dat*, *după aceea*, *apoi*, *până la urmă*.
- Completați oral mesajele colegilor. Corectați exprimarea acestora.

2 Citiți enunțurile date. Observați scrierea cuvintelor marcate.

Într-o dimineață, veverița se zgârie într-o coajă de alună.

Într-un târziu a prins hoțul.

- Formulați enunțuri în care să folosiți cuvintele *într-o* și *într-un*.

EXPLORAREA TEXTULUI

ȘI TU POȚI!

- 1 Selectează, din text, cuvinte care se scriu cu *î/â*.
- 2 Formulează enunțuri, folosind cuvintele explicate la vocabular.
- 3 Transformă cuvintele date, după model:
casă coadă labă cioc
căsuță
- 4 Completează enunțurile, folosind cuvintele *într-o*, *într-un*.

..... zi, veverița a plecat prin pădure să culeagă alune. A urcat copac. A pus apoi alunele scorbura.

JOC!

Veverița și ciocănitoarea

- Dramatizați întâmplarea citită, folosind păpuși pe deget sau marionete.
- Realizați dialogul dintre personaje.

ACTIVITATE TRANSDISCIPLINARĂ

- Realizați un desen pe o fișă sau faceți un modelaj prin care să înfățișați chipul toamnei.
- Însoțiți lucrarea plastică de câteva enunțuri sugestive, redactate la computer.

REȚINE!

- Cuvintele *într-o* și *într-un* se scriu întotdeauna cu liniuță de unire/cratimă.

Scriem frumos

A lua ce nu
e al tău e
nărarul cel
mai rău.

JURNAL DE LECTURĂ

- Caută volumul *Din lumea celor care nu cuvântă*, de Emil Gârleanu, și citește, la alegere, două povestiri.
- Recomandă colegilor una dintre aceste lecturi.

Începuseră ploile de toamnă. Vântul împrăstia frunzele pe poteci. Era frig.

Iepurele pornise spre iarmaroc. Avea doi **galbeni**. Voia să își cumpere încălțări. Mergea **zgribulit** și speriat. Pe drum se întâlnește cu **Ogarul**. Acesta avea o **șubă** și **ciuboșele** noi.

— Cât ai dat pe ciuboșele?

— Doi galbeni, răspunde Ogarul.

— Merg să îmi cumpăr și eu!

Porniră împreună. Se întuneca.

— Să ne oprim la hanul Ursului, zise Ogarul.

Aici, Ogarul mănca și bău pe săturate. Iepurele nu se atinse de nimic. Pentru că Ogarul nu avea bani, iepurele îi dădu Ursului cei doi galbeni. De neașteptare începu să plângă.

Ogarul adormi. Iepurele îi luă ciuboșelele și fugi de la han.

Vocabular

zgribulit: înfrigurat

galbeni: bani de aur

ogar: câine de vânătoare

șubă: haină căptușită
cu blană, cojocel

ciuboșele: cizmulițe, ghetuțe

ACTIVITATE TRANSDISCIPLINARĂ

- Asociați fapta Ogarului cu cea a altui personaj.
- Discutați în clasă.
- Creați un simbol potrivit acestui tip de personaj.

FAMILIARIZAREA CU TEXTUL

- 1 Citește textul în gând, apoi cu voce tare.
- 2 Citește:
 - enunțurile care îl înfățișează pe iepure;
 - fragmentul care descrie anotimpul când se petrece întâmplarea;
 - dialogul dintre iepure și Ogar.
- 3 Citește textul pe roluri.
- 4 Transcrie ultimul alineat al textului.
- 5 Precizează:
 - titlul și numele autorului;
 - personajele;
 - numărul de alineate și numărul de fragmente ale textului.

ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

- 1 Formulați, în perechi, întrebări referitoare la textul citit, care să înceapă cu următoarele cuvinte: **Ce...?; Cine...?; Când...?; Cum...?; Unde...?; De ce...?**
Răspundeți la întrebările formulate.

2 Alegeți, din lista de mai jos, un alt titlu potrivit textului. Argumentați.

- Iepurele și Ogarul
- Răzbunarea iepurelui
- La hanul Ursului
- Ogarul încălțat

3 Ordonăți enunțurile potrivit întâmplărilor din text.

- Iepurele se întâlnește cu Ogarul.
- Iepurele luă ciuboțelele Ogarului.
- Sosise toamna.
- Cei doi se opriă la hanul Ursului.
- Dezvoltați, în enunțuri proprii, fiecare dintre ideile de mai sus.
- Povestiți fiecare fragment. Corectați greșelile de exprimare ale colegilor.

4 Citiți dialogul. Observați scrierea cuvintelor marcate.

Iepurele era desculț.
Voia să își **cumpere** ciuboțele.

Ogarul
era **îmbărcat**
cu o șubă.

- Ce literă este scrisă înainte lui **p**? Dar înaintea lui **b**?
- Selectați, din text, alte cuvinte care sunt scrise cu **mp/mb**.

EXPLORAREA TEXTULUI

ȘI TU POȚI!

- 1 Formulează câte un enunț, folosind cuvintele explicate la vocabular.
- 2 Exemplifică câte trei cuvinte care se scriu cu **mp** și **mb**.
- 3 Completează casetele cu **m** sau **n** pentru a obține cuvinte.
î□părat u□brelă
î□ceput tro□petă
- 4 Transformă cuvintele, după model:
pădure – **împădurit** boboc – ...
prieten – ... bătrân – ...
- 5 Scrie un proverb potrivit întâmplării.

ATELIER

JOC: Recunoaște personajul

Lucrați în grup. Fiecare grup va face o descriere a unui personaj sau a faptelor sale. Celelalte grupe vor recunoaște personajul. Exemplu:

*Era zgribulit și speriat.
Mâncă și bău pe săturate.*

Dramatizare

- Dramatizați întâmplarea citită, utilizând măști.
- Folosiți-vă de gesturile și mimica potrivite situației pentru a vă susține afirmațiile.
- Reproduceți cuvinte și expresii din text.

REȚINE!

Înainte de **p** sau **b** se scrie întotdeauna **m**.

Ce părere ai?

- A procedat corect Ogarul? Argumentează.
- Dar Iepurele?

JOC

- Găsește un alt final pentru întâmplarea citită.
- Prezintă povestirea în fața clasei.
- Folosește intonația potrivită situației.

JURNAL DE LECTURĂ

- Caută cartea *Ciuboțelele Ogarului*, de Călin Gruia, și citește textul integral.
- Realizează un portret al personajului preferat.
- Expuneți lucrările la PANOUL CLASEI, apoi păstrați cele mai reușite lucrări în COLECȚIA DE POVEȘTI.

Văl de brumă argintie
Mi-a împodobit grădina,
Firelor de lămâiță
Li se uscă rădăcina.

Peste creștet de **dumbravă**
Norii **suri** își poartă **plumbul**,
Cu podoaba zdrențuită
Tremură pe câmp porumbul.

Și cum de la miazănoapte
Vine vântul fără milă,
De pe vârful **șurii** noastre
Smulge-n zbor câte-o **șindrilă**.

Căutăm în dicționar!

dumbravă

sur

plumb

șură

șindrilă

Concurs

- Selectați, din lectura individuală, poezii despre toamnă.
- Memorați fragmente care vă impresionează.
- Organizați un concurs de recitări.

ATELIER

① Privește imaginile.

- Ordonează tablourile potrivit textului.
- Formulează enunțuri corespunzătoare fiecărei imagini.
- Găsește câte un titlu potrivit fiecărui tablou.

② JOC: **Cum poate fi?**

Adaugă însușiri cuvintelor date, după model:

podoabă	zdrențuită	brumă	...	nori	...
	rară		...		...
	strălucitoare		...		...

ȘI TU POȚI!

Formulează întrebări referitoare la schimbările care au loc toamna, în natură.

- Citește fragmentele.

„Era o toamnă târzie. Moș Ilie îmi spuse cea dintâi poveste vânătoarească.
— Într-o zi, încarc pușca, o chem pe Fâța și intru în pădure. Ajung la o râpă. Fâța adulmecă și pornește repede. Merg după lătrat. Într-o poiană văd o dihanie. Părea un cal cu picioare scurte. Avea un corn în frunte. Ochii îi vărsau văpaie.”

(după Mihail Sadoveanu,
Țara de dincolo de negură)

„Peste dealuri zgribulite,
Peste țarini zdrențuite,
A venit așa, deodată,
Toamna cea întunecată.
Lungă, slabă și zăludă,
Botezând natura udă
C-un mănunchi de ciumafai.”

(George Topîrceanu,
Balada unui greier mic)

- Identifică fragmentul care aparține unei povestiri. Motivează-ți alegerea.
- Precizează:
 - titlul textului;
 - numărul de alineate ale textului;
 - autorul textului.
- Numește personajele care participă la întâmplare.
- Povestește conținutul fragmentului citit.
- Alege imaginea corespunzătoare conținutului povestirii.

- Formulează câte un enunț, folosind cuvintele **într-o zi, într-un loc**.
- Selectează, din text, câte două cuvinte care se scriu cu **î/ă**.
- Transformă cuvintele, după model:
bătrân → îmbătrânit
pădure → ...
pușcă → ...
blând → ...
- Descrie personajul fantastic întâlnit de vânător.

CE E NOU ÎN LUMEA POVEȘTILOR?

- Caută volumul *Țara de dincolo de negură*, de Mihail Sadoveanu, și citește câteva povestiri.
- Redă, printr-un desen, personajul fantastic prezentat în lectură.
- Păstrați cele mai sugestive lucrări în mapa COLECȚIA DE POVEȘTI.

1

- S** – identificarea titlului;
B – identificarea titlului și a autorului;
FB – identificarea titlului, a autorului și a personajelor.

2

- S** – 1b
B – 1b; 2c
FB – 1b; 2c; 3a

3

- S** – completarea corectă a două casete;
B – completarea corectă a 3-4 casete;
FB – completarea corectă a 5-6 casete.

4

- S** – recunoașterea unui personaj;
B – recunoașterea a două personaje;
FB – recunoașterea a trei personaje.

5

- S** – completarea corectă a unei propoziții;
B – completarea corectă a două propoziții;
FB – completarea corectă a trei propoziții.

	1	2	3	4	5
S					
B					
FB					

Mă simt:

1 Citește/Ascultă textul dat

„În fața casei, copilașul urmărește stolul de rândunele, printre care și cei trei pui ai lui, din cuibul de sub streșină.

Păsările s-au odihnit puțin și apoi s-au ridicat. Copilașul a privit lung stolul care se pierdea, apoi a început să plângă.

Mama a venit în fugă și l-a strâns în brațe.

— Nu plânge, dragul mamei, se vor întoarce la primăvară.”

(Puișorii, după Emil Gârleanu)

• Rezolvă cerințele:

- subliniază titlul textului;
- subliniază numele autorului;
- încercuiește, în text, personajele participante la acțiune.

2 Realizează corespondența dintre fiecare imagine și numărul de ordine al secvenței din textul dat.

1

2

3

3 Completează casetele cu una dintre literele **î**, **â** sau **m**.co ☐ potdobor ☐c ☐ mp☐ ncălțatg ☐ scăporu ☐ bel

4 Citește următoarele enunțuri și scrie ce personaje sunt descrise.

- A luat piatra pe furis și a zburat cu ea spre palatul păsărilor.
- Mergea spre iarmaroc, zgribulit și speriat.
- A umplut scorbura cu alune, pentru iarnă.

5 Completează propozițiile, cu unul dintre cuvintele **într-o**, **într-un**.

..... după-amiază, Andrei a ieșit în grădină. Ținea o lopată mână. O stropitoare aștepta colț al grădinii.

Familia și cuibul părintesc

Comunicare orală

- Dialogul
- Forme ale discursului oral – Povestirea unor întâmplări trăite sau observate
– Descrierea unei persoane

Citire/lectură

- Textul liric – Poezii despre universul copilăriei

Scriere/redactare

- Organizarea textului scris – Așezarea în pagina caietului a textului în versuri
- Ortografia – Scrierea corectă a cuvintelor **dintr-o**, **dintr-un**
- Scrierea funcțională – copieri, transcrieri

Vocabular

duioșie: blândețe, calm

aieve (forma corectă *aievea*):
cu adevărat, în realitate

firavă: delicată, plâpândă

pruncie: copilărie

căta (forma corectă *căuta*):
(aici) privea, se uita

suspina: ofta

REȚINE!

Textul *Bunica* este o **poezie**.

Poezia este scrisă cu rânduri
scurte, numite **versuri**.

Un grup de versuri
alcătuiesc o **strofă**.

Cu părul nins, cu ochii mici
Și calzi de **duioșie**,
Aieve parc-o văd aici
Icoana **firavei** bunici
Din frageda-mi **pruncie**.

Torcea, torcea, fus după fus,
Din zori și până-n seară;
Cu furca-n brâu, cu gândul dus,
Era frumoasă de nespus
În portu-i de la țară...

Căta la noi așa de blând,
Senină și tăcută;
Doar **suspina** din când în când
La amintirea vreunui gând
Din viața ei trecută.

FAMILIARIZAREA CU TEXTUL

- 1 Citește textul în gând, apoi cu voce tare.
- 2 Citește:
 - cuvintele care prezintă înfățișarea bunicii;
 - enunțurile care sugerează felul de a fi al bunicii.
- 3 Observă așezarea în pagină a textului.
 - Cum sunt scrise rândurile?
 - Cum sunt grupate rândurile?
- 4 Precizează:
 - titlul;
 - numele autorului;
 - numărul de strofe și numărul de versuri.

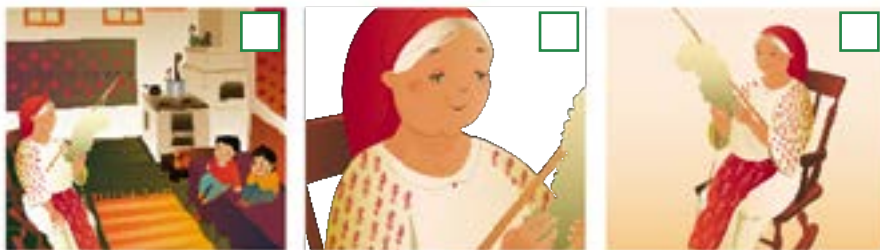
ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

- 1 Despre cine ne vorbește poetul în text?
- 2 Cum apare bunica în mintea poetului?
- 3 Cu ce se ocupa bunica?

- 4 Cum îi privea bunica pe membrii familiei?
- 5 Ce sentimente avea poetul pentru bunica sa?

EXERSAȚI

- 1 Ordonează imaginile potrivit succesiunii strofelor din poezie.

- Găsiți un titlu potrivit fiecărui tablou.
- 2 Memorați una dintre strofele care v-a plăcut.
 - Recitați, pe rând, strofa memorată, corectându-vă, în perechi, intonația și pronunția.

EXPLORAREA TEXTULUI

ȘI TU POTI!

- 1 Formulează câte un enunț, folosind cuvintele: **duioșie, firav, suspina.**
- 2 Explică înțelesul expresiilor: **păr nins, ochi calzi, viața trecută.**
- 3 Realizează corespondența dintre fiecare vers și explicațiile alăturate.

„icoana fravei
bunici”

Privea nepoții cu drag.

„aieve parc-o
văd aici”

Imaginea unei bunici
slăbuțe, plâpânde.

„căta la noi așa
de blând”

Mi se pare că o văd
cu adevărat.

- 4 Descrie, în câteva enunțuri, pe bunica ta/bunicul tău. Vei avea în vedere:
 - înfățișarea;
 - însușiri sufletești susținute de fapte.

JOC DE ROL în perechi

- Imaginați-vă o întâlnire cu bunica voastră, pe care nu ați mai văzut-o de multă vreme.
- Realizați un dialog în care veți evidenția:
 - salutul;
 - modul de adresare;
 - ascultarea replicilor bunicii;
 - respectarea opiniilor celuilalt vorbitor.

Atelier

- Lucrați, în grup, o figurină confecționată din diferite materiale (carton, hârtie glasă sau creponată ș.a.).
- Împărțiți sarcinile: fața, ochii, sprâncenele, gura.
- Expuneți figurina la PANOUL CLASEI. În funcție de impresia pe care v-o creează textul citit, modificați poziția părților componente, pentru a vă exprima trăirile.

JURNAL DE LECTURĂ

- Citește una dintre povestirile *Bunicul* sau *Bunica*, de Barbu Ștefănescu Delavrancea.
- Notează, pe o fișă, enunțurile care descriu unul dintre aceste personaje: bunica sau bunicul.

Vocabular

icoană: (aici) imagine

răzlețită: izolată, înstrăinată

să aline: să mângâie

biruiește: învinge

odor: prunc, copil

JOC: FAZAN

Spune un cuvânt. Colegul va identifica sunetul final al cuvântului enunțat și îl va folosi ca sunet inițial pentru un al cuvânt.

Exemplu:

băiat**t**, tren**n**, nas**s**, s...

Din vârsta fericirii fără minte,
Icoane dragi mi-apar mereu-nainte.

De lume **răzlețită** și sfioasă,
În ramă de salcâm zăresc o casă.

Și-n casă, într-un colț întunecat,
Văd un copil de mama lui certat.

Din toți câți trec, nu-i nimeni **să-l aline**
Și-adoarme-ncet copilul, în suspine.

Dar peste noapte-o **biruiește** dorul
Și mama merge unde-i doarme-**odorul**.

El simte cum s-apeacă peste dânsul
O umbră bună ce îi șterge plânsul.

De gâtul ei s-atârnă în neștire
Toți îngerii din ceruri îi sunt frați!

Învăluți de-a candeliei lucire,
Copil și mamă dorm îmbrățișați.

FAMILIARIZAREA CU TEXTUL

- 1 Citește textul în gând, apoi cu voce tare.
- 2 Citește:
 - versurile care vorbesc despre casă;
 - strofele care prezintă comportamentul mamei.
- 3 Citiți în lanț câte o strofă a poeziei.
- 4 Observă textul. Precizează:
 - numărul strofelor; • numărul versurilor unei strofe.

ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

- 1 Despre ce „icoane” vorbește poetul?
- 2 Cum i se înfățișează casa poetului?
- 3 Ce vede poetul în casa părintească?
- 4 Cine e copilul despre care își amintește poetul?
- 5 Cum își manifestă mama dragostea pentru copilul său?
- 6 Cum îi răspunde copilul? De ce?

EXERSAȚI

1 Observați așezarea în pagină a textului în versuri.

- Unde este scrisă data? Dar titlul? Dar numele autorului?
- Cum sunt scrise cuvintele „Din”, „Icoane”, „De”, „În”?
- De ce?
- Cum este marcat spațiul dintre strofe?

data → 25.11.2014

titlul → Mama

autorul → Pamait Cerna

alineate

→ Din vârsta firiarii fără minte,
 → Icoane dragi mi-apar mereu-nainte.

→ De lume răzlețită și sfioasă,
 → În ramă de salcâm zăresc o casă.

2 Copiază, în caiet, fragmentul de text prezentat.

- Compară scrisul tău cu cel din model. Corectează-ți greșelile.

EXPLORAREA TEXTULUI

ȘI TU POȚI!

1 Denumește, printr-un singur termen, expresiile:

- „vârsta fericirii fără minte”
- „icoane dragi mi-apar”
- „o umbră bună”
- „a candeliei lucire”

2 Formulează enunțuri, folosind cuvintele: să aline, biruiește, odor.

3 Explică scrierea cuvintelor: umbră, îmbrățișați, într-o.

CE PĂRERE AI?

Recitește strofa în care mama își ceartă copilul.

- Ce crezi că a determinat atitudinea mamei?
- Amintește-ți o situație similară din experiența ta. Povestește întâmplarea și colegilor tăi, apoi ascultă și povestirile celorlalți.
- Exprimă-ți, în scris, părerea despre faptele prezentate.

REȚINE!

Data se scrie în partea dreaptă a paginii.

Titlul se scrie în mijlocul rândului următor.

Numele autorului se scrie între titlu și text.

În cazul textului în versuri, **fiecare vers** se scrie cu **alineat**.

Între strofe se lasă un rând liber.

COLȚUL DE CREAȚIE

- Creează o scurtă poezie despre mama ta. Prezintă-o colegilor.
- Alegeți cele mai reușite lucrări și expuneți-le la COLȚUL DE CREAȚIE, după ce le-ați redactat la computer.

AUDIEM, ÎNVĂȚĂM!

• Citește/Audiază în clasă poezia *Întâlnire cu mama*, de Nicolae Labiș.

• Ilustrează, pe o fișă, o scenă sugerată de poezie.

• Manifestă-ți emoția produsă de text prin utilizarea anumitor culori. Expune-ți impresia colegilor.

Bine e la noi acasă!
Nu e lume mai frumoasă
Cum e cuibul părintesc,
Unde eu trăiesc și cresc.
Tată, mamă și bunici,
Eu și frățiorii mici,
Toți, aici, suntem uniți,
Bucuroși și fericiți!
Casa mea și-n somn o știu,
Orice colț pot să-l descriu.
Când pășesc al casei prag,
Tot ce văd în ea mi-e drag.

Parcă dintr-un basm vrăjit,
Toate-mi spun: „Bine-ai venit!”

VORBE ÎNȚELEPTE

*Ca acasă la tine nu-i
nicăieri mai bine.*

Ce părere ai?

- Crezi că orice om se simte bine în propria casă? Motivează.
- Ce înseamnă pentru tine cuibul părintesc?
- Povestește-le colegilor despre membrii familiei tale.

FAMILIARIZAREA CU TEXTUL

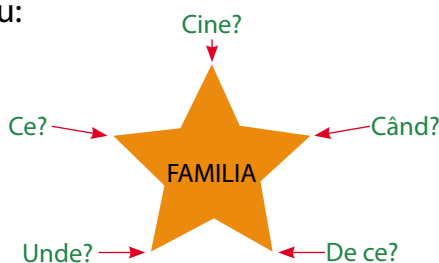
- 1 Citește textul în gând, apoi cu voce tare.
- 2 Citește versurile care amintesc despre membrii unei familii.
- 3 Precizează:
 - titlul;
 - numele autorului;
 - numărul de versuri ale poeziei.
- 4 Găsește un alt titlu potrivit poeziei.
- 5 Transcrie versurile care vorbesc despre casa părintească. Respectați regulile de așezare în pagină a textului în versuri.

ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

EXERSAȚI

- 1 Memorați poezia. Redactați, în caiete, o autodictare.
 - Realizați evaluarea în perechi.

- 2 Formulați, pe rând, întrebări referitoare la familie, care să înceapă cu:

Răspundeți la întrebări.

- 3 Citiți enunțul dat. Observați scrierea cuvintelor marcate.

Am aflat **dintr-o** poezie
că acasă totul e ca **dintr-un**
basm vrăjit.

- Formulați enunțuri în care să folosiți cuvintele **dintr-o**, **dintr-un**.

EXPLORAREA TEXTULUI

ȘI TU POȚI!

- 1 Transformă expresiile, după model:
frățior mic	bunic blând	basm vrăjit
frățiori mici	...	...
- 2 Asociază enunțurilor date expresii sau versuri din text.
- Casa părintească e locul unde se reunește familia.
 - Sentimentele îi unesc pe membrii familiei.
 - Orice obiect din casă are o valoare sentimentală.
- 3 Completează enunțurile cu unul dintre cuvintele: **dintr-o**, **dintr-un**, **într-o**, **într-un**.

Am o familie desprinsă ca poveste. Locuim cu toții casă mare. album avem o fotografie de familie. colț, bunicul apare zâmbind cu duioșie.

- 4 Alcătuiește câte un enunț, folosind expresiile: **cuib părintesc**, **basm vrăjit**.
- 5 Explică înțelesul versului: „Toți, aici, suntem uniți.”

ATELIER

Lucrați în grup. Imaginați-vă o activitate sau un eveniment în familie. Împărțiți rolurile. Creați dialoguri între membrii familiei, pe diferite teme:

- o aniversare;
- în concediu;
- la cumpărături;
- în vizită.

REȚINE!

Cuvintele **dintr-o** și **dintr-un** se scriu întotdeauna cu cratimă.

Panoul „Vreau să știu!”

- Realizați un poster pe care să notați proverbe sau zicători despre familie. Expuneți la panou.
- Întocmiți o listă de cuvinte sau de idei pe tema „Pentru mine, familia înseamnă...”.
- Desenați un simbol potrivit fiecărui membru al familiei.

ACTIVITATE TRANSDISCIPLINARĂ

- Ilustrează, pe o fișă, o imagine cu mesajul transmis de text.
- Prezintă imaginea colegilor tăi și explică-le ce reprezintă.
- Afișați la panou.

JURNAL DE LECTURĂ

- Caută cartea și citește a doua parte a volumului *Amintiri din copilărie*, cea mai cunoscută operă a scriitorului Ion Creangă.
- Selectează enunțuri despre familie și casa părintească.

Noi suntem doi frați, în casă
Și nu ne certăm deloc,
Și suntem tăcuți la masă,
Și cuminiți în orice loc.

Mama noastră ne vorbește
Și ne mângâie duios,
Iară seara ne citește
Ori ne spune-un basm frumos.

Și în gândul nostru-ntruna
Auzim povața ei:
— Fiți cuminiți întotdeauna
Și fiți buni, copiii mei!...

ATELIER

Priviți imaginile.

Căutăm în dicționar!

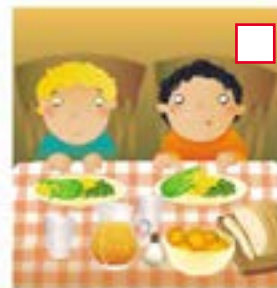
povață

VORBE ÎNTELEPTE

*Cinstește învățăturile
tatălui tău și ascultă povețele
maicii tale.*

LECTURĂ
SUPLIMENTARĂ

• Împrumută de la bibliotecă
un volum semnat de Elena
Farago. Citește și alte poezii
ale autoarei.

- Scrieți ordinea desfășurării evenimentelor, conform poeziei.
- Formulați întrebări și răspunsuri corespunzătoare fiecărei strofe.

ȘI TU POȚI!

- 1 Alcătuiește enunțuri în care să evidențiezi înțelesurile diferite ale cuvântului „noi”.
- 2 Continuă șirul însușirilor potrivite termenilor dați.
frați cuminiți, tăcuți, ...
mamă duioasă, ...
basm frumos, ...

1 Citește fragmentele date.

„Și, Doamne, frumos era pe atunci,
căci și părinții, și frații, și surorile îmi erau
sănătoși, și casa ne era îndestulată, și
copiii și copilele megieșilor erau de-a
pururea în petrecere cu noi.”

(după Ion Creangă,
Amintiri din copilărie)

„Tatăl meu zidește case
Cocoțat pe schele;
El, cu fruntea lui, ajunge
Până sus la stele.”

(Veronica Porumbacu,
Tatăl meu)

- Identifică textul în versuri. Motivează alegerea făcută.
- Transcrie textul în versuri.

2 Observă imaginile.

- Indică doar imaginea potrivită strofei date.
- Formulează câte un enunț, folosind cuvintele: **dintr-o găleată**, **dintr-un salon**.

3 Completează enunțurile cu ajutorul cuvintelor: **într-o**, **într-un**, **dintr-o**, **dintr-un**.

..... dimineață de duminică, mama a propus să mergem la bunici. Am pus câteva cumpărături coș și am plecat.

Pe drum ne-am întâlnit întâmplare cu bunicul. A urcat în mașină și a început să citească un articol ziar.

JOC – DESCRIE PERSONA!

- Puneți, într-un coșuleț, bilete pe care să fie scris:

MAMA

TATA

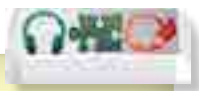
BUNICUL

SORA

BUNICA

FRATELE

- Un copil extrage un bilet. Va descrie persoana indicată de bilet, precizând trăsături sufletești și elemente din înfățișarea acesteia.
- Va fi apreciată cea mai frumoasă descriere.

1

- S** – completarea corectă a unui enunț;
B – completarea corectă a două enunțuri;
FB – completarea corectă a trei enunțuri.

2

- S** – formularea corectă a unui enunț;
B – formularea corectă a două enunțuri;
FB – formularea corectă a trei enunțuri.

3

- S** – plasarea corectă a titlului și a numelui autorului;
B – scrierea fiecărui vers cu majusculă și alineat;
FB – transcrierea corectă și ortografia cuvintelor.

	1	2	3
S			
B			
FB			

Mă simt:

1 Completează enunțurile cu informațiile corecte.

- Textul scris cu rânduri scurte se numește text în
- Fiecare vers se scrie cu
- este un grup de versuri.

2 Privește imaginea.

• Completează enunțurile, folosind cuvintele: **într-o**, **dintr-o**, **dintr-un**.

..... copac se aud ciripind păsărelele.

..... zi însorită, bunicul a ieșit în parc cu cei doi nepoți.

..... suflare, băiatul a și ajuns în leagăn.

3 Citește/Ascultă textul dat.

Cântec de adormit Mitzura
(fragment)

de Tudor Arghezi

Doamne, fă-i bordei în soare,
 Într-un colț de țară veche,
 Nu mai 'nalt decât o floare
 Și îngust cât o ureche.

Și-n pridvor, un ochi de apă
 Cu o luntre cât chibritul,
 Ca-n crâmpeiu lui să-ncapă
 Cerul tău și nesfârșitul.

- Transcrie textul.

Tradiții, obiceiuri, sărbători...

Comunicare orală

- Propoziția/Enunțul – Intonarea propozițiilor exclamative
- Dialoguri pe teme familiare (mediul înconjurător)
- Reguli ale discursului oral – Intonația adecvată

Citire/Lectură

- Propoziția
- Povestirea orală a unui text narativ

Scriere/Redactare

- Punctuația – Semnul exclamării
- Scrierea funcțională – Felicitarea
– Dictări

Un pui de brad se săturase să stea la umbra brazilor bătrâni, în întuneric. Dorea să călătorească și să poarte pe ramuri **puzderie** de steluțe.

Începu să urce. Lăsă în urmă pe toți prietenii lui. Rămase singur pe o stâncă.

Deodată zise:

— Nu e nimeni care să-mi țină tovărășie.

— Ba da! spuse un moșneag care zbura în **slava cerului**.

Era Moș Crăciun.

— De ce oftezi?

— Mă simt singur.

— Dar cu copiii nu ai vrea să te joci?

— Ba da, dar copiii sunt departe.

Moșul îl duse unor oameni care aveau copii. Aceștia îl împodobiră cu steluțe și jucării. Cântară și jucară în jurul lui, în Ajunul Crăciunului.

Visul brăduțului se împlinise.

Vocabular

puzderie: mulțime, număr mare

slava cerului: înaltul cerului, în văzduh

FAMILIARIZAREA CU TEXTUL

- 1 Citește textul în gând, apoi cu voce tare.
- 2 Citiți textul pe roluri.

ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

- 1 Observați întrebările formulate de Dana și Andrei, în legătură cu textul citit.

a. **Cine** se săturase să stea în întuneric?

b. **Ce** își dorea brăduțul?

c. **Cum** se simțea bradul pe stâncă?

d. **Cine** zbura prin slava cerului?

e. **Unde** a fost dus brăduțul de către Moș Crăciun?

f. **Când** l-au împodobit copiii?

g. **Cu ce** a fost împodobit?

h. **De ce** credeți că visul brăduțului s-a împlinit?

2 Răspundeți, pe rând, într-un singur enunț, la fiecare întrebare.

- Respectați ordinea indicată. Ce observați?

3 Recitiți textul. Povestiți în fața clasei, urmărind întrebările date.

- Corectați-vă posibilele greșeli de exprimare.

EXPLORAREA TEXTULUI

ȘI TU POȚI!

1 Formulează câte un enunț folosind expresiile: **puzderie de steluțe, în slava cerului.**

2 Motivează scrierea următoarelor cuvinte: **Moș Crăciun, Ajunul Crăciunului.**

3 Grupează cuvintele cu înțeles asemănător din lista dată: **prieten, moșneag, împodobiră, companie, ramură, creangă, ornară, bătrân.**

4 JOC: CUVINTE ALINTATE

- Transformă cuvintele, după model:

stea	brad	ramură	jucărie
steluță	...	...	...

5 Alege varianta corectă.

„Visul brăduțului se împlinise” sugerează că:

- ☐ brăduțul era fericit;
- ☐ dorința brăduțului se realizase;
- ☐ brăduțul avusese un vis.

6 Ordonează enunțurile date, potrivit întâmplărilor din text.

- Moș Crăciun a dus brăduțul unei familii care avea copii.
- Un brăduț voia să trăiască printre stele.
- Brăduțul se simțea singur pe stâncă.

ATELIER

JOC DE ROL

Imaginați-vă o întâlnire cu Moș Crăciun.

- Cum v-ați comporta?
- Ce l-ați întreba?
- Ce i-ați cere?

Organizați un mic program artistic.

REȚINE!

Enunțurile prin care răspundem la întrebările referitoare la un text, în ordinea în care s-au petrecut întâmplările, alcătuiesc **povestirea orală** a textului.

Ce părere ai?

- De ce crezi că își dorea brăduțul să fie alături de copii?
- De ce bradul de Crăciun reprezintă o bucurie pentru oameni? Motivează răspunsurile.

Colțul de creație

- Notează, pe un jeton, o dorință pe care ți-ar plăcea să o îndeplinească Moș Crăciun.
- Poți folosi cuvinte, desene sau simboluri.
- Afișați jetoanele la rubrica AȘ DORI SĂ...

JURNAL DE LECTURĂ

- Citește/Ascultă poezia *Uite, vine Moș Crăciun*, de Otilia Cazimir.
- Selectează și scrie expresii deosebite din poezie.

De trei zile, văzduhul se întunecase tot mai tare. Rari, mărunți, nehotărâți, primii fulgi abia coborau.

— Uite cum ninge, mamă! strigă un copil cu nasul turtit de geam.

După o săptămână, ninsoarea a încetat.

Într-o curte, o cioară a coborât zburând **anevoie**. Era șchioapă.

— Hai s-o prindem! zise un băiat, vrând să arunce cu un lemn.

În spatele lui, Anița, soră-sa, începu să țipe.

— De ce zbieri? o întreabă frate-său.

— Vleau să plind cioala. Nu da cu bâta!

Mama ieși din casă:

— Să lovești o pasăre șchioapă! N-a fost **îndeajuns** nenorocirea ei! Vino, Aniță! Să o îngrijim ca să nu moară!

Peste câteva zile, cioara **se înviorase**.

Vocabular

anevoie: cu greu

îndeajuns: destul

se înviorase: își revenise

AMINTEȘTE-ȚI!

Propoziția reprezintă o comunicare orală sau scrisă.

La sfârșitul propoziției care comunică o informație, o constatare se pune **punct**.

La sfârșitul propoziției prin care se întreabă ceva se pune **semnul întrebării**.

Propoziția se intonează ținând seama de semnele de punctuație.

FAMILIARIZAREA CU TEXTUL

- 1 Citește textul în gând, apoi cu voce tare.
- 2 Citiți textul pe roluri.
- 3 Citește:
 - propoziția care comunică despre primii fulgi;
 - propoziția prin care se întreabă ceva;
 - primul dialog.
- 4 Transcrie primul alineat din text.
- 5 Formulează câte o comunicare despre „fulgi”, care să exprime:
 - o constatare;
 - o întrebare.

ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

- 1 Ce anotimp este prezentat în text?
- 2 Cum coborau primii fulgi de nea?
- 3 De ce zbura cioara anevoie?
- 4 Ce voia să facă băiatul? De ce?
- 5 Cine s-a împotrivit băiatului?
- 6 Ce a hotărât mama?
- 7 Ce s-a întâmplat cu cioara?

EXERSAȚI

- 1 Răspundeți oral la întrebările date.
 - Povestiți oral textul, folosind răspunsurile la întrebări.
- 2 Observați imaginea. Citiți enunțurile rostite de personaje.

Hai s-o prindem!

Vino, Anița!
Să o îngrijim
ca să nu moară!

Nu da cu bâta!

- Explicați ce exprimă fiecare enunț rostit de personaje.
- Ce semn s-a scris la sfârșitul fiecărui enunț?

EXPLORAREA TEXTULUI

ȘI TU POȚI!

- 1 Realizează corespondențele dintre cuvintele cu înțeles opus.

se întunecase

încetă

rar

se luminase

porni

noapte

zi

des

- 2 Completează casetele cu semnele de punctuație potrivite.
A început să ningă ☐
— Cum sunt fulgii ☐
— Sunt așa de mari și de pufoși ☐
- 3 Scrie câte un enunț care să exprime:
 - un salut; • o rugămintă; • o urare.

ATELIER. JOCUL SEMNELOR DE PUNCTUAȚIE

O echipă va formula enunțuri, intonându-le corect.
Celelalte echipe vor indica, pe rând, pentru fiecare enunț, semnul de punctuație potrivit.
Câștigă echipa care are cele mai multe răspunsuri corecte.

REȚINE!

Unele propoziții exprimă o **strigare**, o **mirare**, o **bucurie**, o **poruncă**, un **îndemn**, un **salut**, o **urare**. La sfârșitul acestor propoziții se scrie **semnul exclamării (!)**.

Ce părere ai...

...despre intenția băiatului?
Dar despre hotărârea mamei? Argumentează.

Dictare

Ana și Bogdan sunt la săniuș. Ce repede alunecă sania! Cum o vor opri?

Cei doi chiuie de bucurie.

Scriem frumos

Be ție nu-ți
plăce altuia
nu-i face.

JURNAL DE LECTURĂ

- Caută volumul *File din cartea naturii*, de Ion Agârbiceanu, și citește, la alegere, o povestire.
- Prezintă oral conținutul ei.
- Enumeră câteva motive pentru care ai recomanda-o colegilor.

Vocabular

iesle: jgheab făcut din lemn,
în care se pune hrana
animalelor în grajd

CONCURS

- Memorați versurile care v-au impresionat.
- Organizați în clasă un concurs de recitări.
- Fiți atenți la intonație și pronunție.

Cad fulgii mari încet zburând,
Și-n casă arde focul,
Iar noi, pe lângă mama stând,
De mult uitarăm jocul.
De mult și patul ne-aștepta,
Dar cine să se culce?
Rugată, mama repeta
Cu glasul rar și dulce.

Cum sta pe paie-n frig Hristos,
În **ieslea** cea săracă,
Și boul cum sufla milos
Căldură ca să-i facă,
Drăguț un miel cum i-au adus
Păstorii de la stână,
Și îngeri albi cântau pe sus,
Cu flori de măr în mână.

FAMILIARIZAREA CU TEXTUL

- 1 Citește poezia cu un ton liniștit.
- 2 Citește versurile în care se vorbește despre nașterea lui Hristos.
- 3 Transcrie versurile în care este prezentată sosirea păstorilor. Observă și respectă așezarea versurilor.
 - Corectați-vă în perechi.
 - Apreciați aspectul și corectitudinea scrisului.
- 4 Precizează:
 - numărul strofelor poeziei;
 - numărul versurilor fiecărei strofe.

ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

- 1 Despre ce sărbătoare religioasă le vorbește mama copiilor?
- 2 Ce anotimp este descris în poezie?
- 3 Ce află copiii despre nașterea lui Hristos?
- 4 Ce învățătură ai desprins din a doua strofă a poeziei?

EXERSAȚI

1 Observați imaginile. Citiți mesajul scris.

Cu ocazia Sărbătorii Nașterii
Domnului, vă dorim sănătate
și împlinire.

Familia Ionescu

- Ce prezintă ilustrația?
- Ce urare este scrisă sub ilustrație?
- Ce mesaj este transmis în text?
- Există o legătură între ilustrație și mesaj? Explică.

2 Alegeți, din enumerarea dată, situațiile în care putem transmite un mesaj, prin intermediul unei felicitări.

- Paște; • aniversare; • sfârșitul anului școlar; • obținerea unui premiu; • onomastică; • 1 Decembrie.

EXPLORAREA TEXTULUI

ȘI TU POȚI!

1 Formulează propoziții cu ajutorul următoarelor cuvinte: păstor, stână, înger.

- Folosiți semnele de punctuație cunoscute.

2 Transformă cuvintele, după model.

fulg	păstor	înger	glas
fulgi	...	...	...

3 Precizează evenimentele sau sărbătorile la care poți folosi următoarele urări:

Hristos a înviat!
Multă sănătate!

La mulți ani!
Felicitări!

ATELIER

- Realizați, în grup, o felicitare de Anul Nou pe care o puteți trimite unor prieteni.
- Împărțiți sarcinile: confecționarea ilustrației, conceperea mesajului, scrierea mesajului.
- Selectați cele mai reușite lucrări și expuneți-le la COLȚUL DE CREAȚIE.

REȚINE!

Felicitarea este o ilustrată special tipărită, prin care o persoană adresează altei persoane aprecieri pentru o realizare deosebită sau urări cu ocazia unor sărbători, a unei aniversări sau a altor evenimente deosebite.

JOC DE ROL

- Imaginați-vă întâlnirea dintre păstori și steaua care îi îndrumă spre ieslea în care s-a născut Hristos.
- Creați dialoguri între personaje.

AUDIEM, ÎNVĂȚĂM!

- Audiați colinde sau citiți despre obiceiuri din perioada Crăciunului.
- Manifestați-vă reacțiile și impresiile produse de sunetele/ textele audiate printr-un desen.

JURNAL DE LECTURĂ

- Citește/Ascultă continuarea poeziei *Colindătorii*, de George Coșbuc.
- Selectează versuri care vorbesc despre Nașterea Domnului.

Steaua

(colind popular)

Steaua sus răsare
Ca o taină mare,
Steaua strălucește
Și lumii vestește.

Mergând după rază,
Pe Hristos să-l vază.
Și dacă-l aflară,
I se închinară.

Că astăzi curata,
Prea Nevinovata
Fecioara Maria
Naște pe Mesia.

Cu daruri vestite,
Lui Hristos menite,
Ducând fiecare
Bucurie mare.

În Țara vestită,
Bethleem numită.
Magii cum zăriră
Steaua și porniră.

Care bucurie
Și la voi să fie,
De la tinerețe
Pân' la bătrânețe.

Plugușorul

(colind popular)

VREAU SĂ ȘTIU!

- Umblatul cu Steaua, practicat de copiii care anunță nașterea lui Hristos, este similar cu Irozii sau Viflaimul.
- Plugul cu care se umblă la colindat este frumos împodobit, tras de doi, patru sau șase boi și însoțit de o ceată de urători. Cu plugul se trage o brazdă în curtea gospodarului. Urările sunt însoțite de clopoței și de bice.

ACTIVITATE PRACTICĂ

- Participați sau organizați o serbare de Crăciun.
- Învățați colinde și obiceiuri pe care să le prezentați în serbare.

Măine anul se-noiește,
Plugușorul se pornește
Și începe a colinda,
Pe la case a ura.
Casa care e curată
Dumnezeu s-o norocească.
Câte flori sunt în livadă,
Atâția galbeni în ladă,

Câți cărbuni sunt în cuptor,
Atâtea vite-n obor.
Anul fie cu belșug
Pentru brazda de sub plug.
La mulți ani cu sănătate,
Să vă dea Domnul de toate!
La anul și la mulți ani!

PROIECT

Realizați, în grup, un proiect denumit „Obiceiuri și tradiții de Crăciun”, respectând următoarele etape de lucru:

- Documentați-vă din cărți, reviste, materiale înregistrate. Discutați în familie despre obiceiurile din zona în care locuiți.
- Redactați la computer textul ales.
- Adunați recuzita și costumele populare de care aveți nevoie.
- Mergeți la colindat. Realizați fotografii sau desene sugestive.
- Asamblați și lipiți materialele pe o coală de carton de dimensiuni mari.
- Prezentați proiectul în fața clasei. Expuneți planșa.

Citește/Ascultă fragmentul.

„Era ajunul Anului Nou. Mama a adus două sorcove. Una pentru mine, cealaltă pentru Ionică, un biet copil orfan, cu care mergeam la colindat.

A doua zi am plecat amândoi cu sorcova. Era lapoviță. Abia scoteam picioarele din noroi.

Deodată un câine se repezi la noi. Eu fug. Ionică rămâne singur în noroi. Țipă. Se apără disperat cu sorcova.

Îl iau de mână și mergem acasă. Mama întreabă:

— De unde te-a mușcat, Ionică?

— De sorcovă! răcni el.”

(după Barbu Ștefănescu Delavrancea)

1 Formulează întrebări care să înceapă cu: **CINE?, CE?, CÂND?, UNDE?, DE CE?**

- Urmărește firul povestirii.
- Scrie întrebările în caiet.
- Redactează răspunsurile la întrebările formulate.

2 Ordonează enunțurile, potrivit întâmplărilor din text.

- Un câine se repede la Ionică.
- Doi băieți primesc sorcove de la mama.
- Băieții se întorc acasă.
- Copiii pleacă cu sorcova.

3 Povestește oral textul, urmărind enunțurile ordonate anterior.

4 Transcrie câte un enunț care exprimă:

- o informație;
- o întrebare;
- o strigare.

5 Adaugă cuvinte propoziției date, pentru a-i îmbogăți conținutul.

Eu fug.

Exemplu: Eu fug speriat.

6 JOC: Continuă propoziția

- În ajun de Anul Nou mergem ...
- Sorcova se confecționează din ...
- Copiii urează ...

7 Realizează o felicitare de Anul Nou, adresată doamnei învățătoare.

8 Vizionați o secvență înregistrată sau o emisiune în care este prezentată urarea cu sorcova. Discutați în clasă.

1

- S** – identificarea corectă a enunțului corespunzător primului paragraf din text;
- B** – identificarea corectă a primelor două enunțuri corespunzătoare primelor două paragrafe din text;
- FB** – identificarea corectă a tuturor enunțurilor, potrivit succesiunii întâmplărilor din text.

2

- S** – completarea corectă a unui enunț;
- B** – completarea corectă a două enunțuri;
- FB** – completarea corectă a trei enunțuri.

3

- S** – realizarea unei corespondențe corecte;
- B** – realizarea a 2 corespondențe corecte;
- FB** – realizarea a 3 corespondențe corecte.

4

- S** – adăugarea unui cuvânt în propoziția dată;
- B** – adăugarea a două cuvinte în propoziția dată;
- FB** – adăugarea a trei cuvinte în propoziția dată.

	1	2	3	4
S				
B				
FB				

Mă simt:

Citește/Ascultă fragmentul dat

„La o săptămână după Crăciun, iarna a pus stăpânire pe sat.

Pe coasta înaltă și largă din capătul satului au apărut copiii cu săniușele.

Vasilică și Niculiță s-au rugat mult de părinți ca să-i lase la săniuș. Ajunși pe coastă, se sfătuiră care să stea înainte.

— Să stea cel care conduce! zise un băiat mai mare. Ați mai fost singuri la săniuș?

Copiii nu răspunseră.”

(după Ion Agârbiceanu, *La săniuș*)

1 Ordonează enunțurile următoare, potrivit întâmplărilor din text, numerotând în casete.

- Copiii au ieșit cu săniile pe coastă. ☐
- Vasilică și Niculiță au mers la săniuș. ☐
- Iarna a sosit după Crăciun. ☐

2 Completează casetele cu semnele de punctuație potrivite.

- Ninge neîncetat de două zile ☐
- De unde cad fulgii pufoși ☐
- Hai să-i prindem ☐

3 Realizează corespondența dintre enunțurile date și ceea ce exprimă acestea.

- Ce frumos ninge! O MIRARE
- Ar fi mai bine să-ți pui căciula! O BUCURIE
- Vai, a nins toată noaptea! UN ÎNDEMN

4 Dezvoltă înțelesul propoziției date, adăugând unul, două sau trei cuvinte potrivite.

Copiii au venit.

UNITATEA TEMATICĂ

Iarna, zâna argintie

Comunicare orală

- Cuvântul – Propoziția/Enunțul
- Forme ale discursului oral – Povestirea unor întâmplări trăite sau observate
 - Descrierea unui fenomen

Citire/Lectură

- Textul

Scriere/Redactare

- Punctuația
 - Virgula
 - Două puncte
- Scrierea imaginativă – Redactarea unui text pe baza unui șir de imagini
- Elemente de construcție a comunicării – Cuvântul

 Era o iarnă bogată în zăpadă. Pârâul era înghețat și **troienit**.

Mă bucuram de prima mea vacanță și cerui lui Moș Irimia o săniuță. După ce bătrânul mi-a cioplit-o, luai pe fratele meu Matei și-o pornirăm cu băieții pe **costișă**. Șirag ne dădeam drumul la vale, **chiuind** și urlând.

 Atunci învățam **cârmuirea** saniei de la Vasile a lui Pânzaru, care îmi zicea:

— Măi Tudoriță, îndreaptă sania cu călcâiele și apoi să vezi că merge ca trenul!

Se așază dinainte pe săniuță și eu în spatele lui. Pornirăm la vale. Săniuța mergea fulgerător. Ochii mi se încălziseră și obrajii mi se aprinseră.

— Ei, îți place? Întrebă Vasile.

— Tare îmi place!

Sus, pe deal, băieții satului chiuiau.

FAMILIARIZAREA CU TEXTUL

- 1 Citește textul în gând, apoi cu voce tare.
- 2 Citește:
 - enunțul în care Tudoriță învață să cârmuiască sania;
 - alineatul din care afli în ce anotimp se petrece întâmplarea;
 - fragmentul care înfățișează cursa cu săniuța celor doi frați.
- 3 Citiți pe roluri.
- 4 Explică folosirea:
 - semnelui întrebării;
 - semnelui exclamării.

ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

JOC: Răspunde, aruncă, întreabă

Un elev are o minge. Formulează o întrebare referitoare la text. Aruncă mingea către alt elev care trebuie să formuleze răspunsul la întrebare.

Apoi pune o întrebare și aruncă mingea spre alt coleg. Cel care nu știe să răspundă este eliminat din joc.

Vocabular

troienit: înzăpezit

costișă: partea înclinată
a dealului, pantă

chiuind: țipând

cârmuire: (aici) conducere

JOC

Cuvinte dintr-un cuvânt

- Descoperă cuvintele ascunse în cuvântul „fulgerător”.
- Scrie-le în caiet.

EXERSAȚI

- 1 Notăți, în caiete, răspunsurile la întrebările formulate în jocul anterior, în ordinea în care s-au petrecut.
 - Povestiți oral textul, cu ajutorul enunțurilor date.
- 2 Observați imaginea. Citiți/Ascultați dialogul dintre personaje.

- Ce personaje discută?
- Ce îi spune Vasile a lui Pânzaru lui Tudoriță?
- Ce semn este pus după numele strigat?
- Ce răspunde Tudoriță?
- Ce semn este pus între cuvintele enumerării?

EXPLORAREA TEXTULUI

ȘI TU POȚI!

- 1 Citește cu voce tare textul dat.

La Sinaia

Sandu, Bogdan, Florin, Mihai și Teo au urcat în autocar. Ei merg la Sinaia.

— Claudia, urcă mai repede!

- Identifică semnele de punctuație folosite în text.
- Explică utilizarea acestora.

- 2 Scrie și completează spațiile libere cu semnele de punctuație potrivite.

☐ Ioana ☐ ce servim azi la desert ☐
☐ Am cumpărat fructe ☐ prăjituri ☐ suc ☐

- 3 Formulează enunțuri, folosind cuvintele **troienit**, **chiuiiau**, **sanie**.

ATELIER

Organizați-vă în echipe și realizați câte un rebus cu tema „Iarna”. Împărțiți sarcinile: formularea definițiilor, realizarea formatului pe planșă, ilustrarea cu simboluri/desene a unor definiții.

REȚINE!

Virgula (,) este semnul de punctuație care se folosește pentru a separa:

- cuvântul care exprimă o strigare de restul enunțului;
- cuvintele unei enumerări.

Virgula nu se pune înaintea cuvintelor **și** **sau** **ori**

CONVERSAȚIE

La săniuș

Povestește o întâmplare trăită sau observată, petrecută la săniuș.

Ceilalți colegi pot:

- să adreseze întrebări lămuritoare asupra unui fapt;
- să corecteze exprimarea.

ACTIVITATE TRANSDISCIPLINARĂ

- Realizează portretul iernii în cuvinte, formă și culoare.
- Utilizează computerul.
- Prezintă lucrarea în fața clasei.

JURNAL DE LECTURĂ

- Fragmentul citit face parte din povestirea *Moș Crăciun*, de Mihail Sadoveanu.
- Citește textul integral și selectează, pe o fișă, expresii frumoase despre iarnă.

Flori sclipitoare de argint se ȣes pe geamuri.

Băieȣelul ȣntreabă:

— Au și regină?

Bunica răspunde:

— Da, au. Crăiasa Zăpezii pornește noaptea pe străzi și se uită pe ferestre ȣn case. Atunci geamurile ȣngheaȣă.

— Vine și pe la noi? ȣntreabă fetiȣa.

— Atȣta ȣi trebuie, răspunde băiatul, că o pun pe sobă și ȣndată se topește.

Ȣnainte de culcare, băiatul privește afară. Ninge. Fulgul cel mare se oprește ȣn faȣa ferestrei. Ȣncepe să crească. Acum nu mai este un fulg. Este o femeie cu rochie albă, ce pare ȣesută din mii de fulgi de zăpadă. Ce frumoasă este! Dar e de gheaȣă! A dat din cap și a făcut băiatului un semn cu mâna.

VREAU SĂ ȘTIU!

- Basmul *Crăiasa Zăpezii* a fost publicat prima dată ȣn 1845.
- Basmul lui Andersen cuprinde șapte povestiri, fiind cea mai lungă și mai cunoscută dintre lucrările lui.
- După această poveste s-au ȣnspirat și alȣi autori. De asemenea, a fost adaptată ȣn numeroase filme și desene animate.

FAMILIARIZAREA CU TEXTUL

- 1 Citește textul ȣn gând, apoi cu voce tare, ȣn ritm propriu, respectȣnd intonaȣia impusă de semnele de punctuaȣie.
- 2 Citește:
 - enunȣul ȣn care e denumită regina fulgilor de ea;
 - un enunȣ care exprimă o mirare;
 - fragmentul ȣn care este descrisă Crăiasa Zăpezii.
- 3 Citiȣi textul pe roluri.
- 4 Explică folosirea, ȣn text, a semnului ȣntrebării și a semnului exclamării.

ȢNȢLEGEREA TEXTULUI

- 1 Ȣn ce anotimp se petrece ȣntȣmplarea?
- 2 Care sunt personajele ȣntȣmplării?
- 3 Cu ce sunt asemȣnaȣi fulgii de zăpadă?
- 4 Cum se numește regina fulgilor de zăpadă?
- 5 Cum arată Crăiasa Zăpezii?

EXERSAȚI

1 Citiți următoarele enunțuri:

- Ninge.
- A apărut Crăiasa Zăpezii.
- Fulgii de zăpadă au o regină.

Indicați ordinea enunțurilor, potrivit întâmplărilor din text.

Povestiți oral textul, dezvoltând enunțurile date. Folosiți în povestire cuvintele: **și**, **atunci**, **însă**, **deoarece**, **dacă**.

2 Citește dialogurile prezentate.

Arată ca o regină:
cunună de fulgi,
rochie albă, conduri
de gheață.

Uite
Crăiasa!

- Ce spune fetița? Dar băiatul?
- De ce s-a folosit virgula?
- Ce semn s-a folosit înaintea enumerării?

3 Citește dialogul dintre bunică și băiat din primul fragment al textului.

- Ce întreabă băiatul? Ce răspunde bunică?
- Ce semn s-a folosit după cuvintele **întreabă**, **răspunde**?

EXPLORAREA TEXTULUI

ȘI TU POȚI!

1 Formulează enunțuri în care să folosești semnele de punctuație învățate. Utilizează cuvintele: **fulgi**, **argint**, **țes**, **înghețat**.

2 Completează casetele cu semnele de punctuație potrivite.

Mama îi spune lui Andrei ☐

☐ Azi vom cumpăra niște rechizite ☐ caiete ☐
creioane ☐ penar ☐ riglă și o radieră.

ATELIER

Lucrați în grup.

- Creați expresii deosebite care să ilustreze:

fulgii

iarna

vântul

gerul

Exemplu: roi de fluturi albi (fulgii).

- Citiți lista în clasă. Selectați cele mai reușite expresii. Realizați o planșă cu aceste expresii.

REȚINE!

Două puncte (:) se folosesc înaintea unei enumerări sau a unui dialog.

Descriem un fenomen

- Selectează, din text, cuvinte care sugerează frigul, înghețul.
- Adaugă cuvintelor/expresiilor identificate altele care să descrie acest fenomen.
- Descrie: **ninsoarea**, **ploaia**, **arșița**.

JOC DE ROL

- Imaginați-vă un dialog între băiat și Crăiasa Zăpezii.
- Intonați corespunzător enunțurile.

DICTARE

Ana îi povestește Mariei:

— Am văzut multe obiective turistice în vacanță: Cetatea Neamțului, Mănăstirea Agapia, Lacul Bicăz.

JURNAL DE LECTURĂ

- Caută o carte de basme și povești scrise de Hans Christian Andersen și citește câteva fragmente, la alegere.
- Realizează, în clasă, un inventar de titluri și personaje din basmele citite.
- Afișăți la panou.

Dimineața, Gina a tras perdelele și a rămas **încremenită**.
— Aaaa! a exclamat ea.

Ninsoarea albă acoperise lumea. Stratul proaspăt de zăpadă era fraged, **afânat**, moale, pufos. Fulgii pluteau, fluturau, se legănau, întârziu în aer.

Sub geam, Pavalache, cățelul, sărea, zburda, făcea tumb, alerga să prindă câte-un fulg.

Gina a bătut cu degetul în geam. Pavalache a înălțat ochii și a dat vesel din coadă. A început să se tăvălească prin zăpadă. Se rostogolea, se scutura, prindea fulgii în gură.

— Mamă, Pavalache are **să înfulece** toată zăpada! zice îngrijorată fetița.

— Nu te teme! E destulă cât să-ți rămână și ție!

Vocabular

încremenită: nemișcată, (aici) surprinsă

afânat: înfioat

să înfulece: să mănânce, să înghită lacom și repede

JOC

- Privește tabloul de mai sus și imaginează-ți o poveste de iarnă.

ACTIVITATE TRANSDISCIPLINARĂ

- Audiați fragmentul *Iarna* din ciclul *Anotimpurile*, de Antonio Vivaldi.

FAMILIARIZAREA CU TEXTUL

- 1 Citește textul în gând, apoi cu voce tare, în ritm propriu, respectând semnele de punctuație.
- 2 Citește:
 - dialogul dintre Gina și mama ei;
 - alineatul în care este descrisă ninsoarea.
- 3 Citiți textul pe roluri.
- 4 Transcrie câte un enunț din text în care să fie folosită virgula:
 - într-o enumerare;
 - după un nume strigat.

ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

- 1 Ce fenomen este descris în text?
- 2 De ce a rămas Gina încremenită?
- 3 Ce făcea cățelul Pavalache? De ce?
- 4 De ce se temea fetița?
- 5 Cum o liniștește mama?

EXERSAȚI

- 1 Ordoneați enunțurile potrivit întâmplărilor din text.
 - Mama o liniștește pe fetiță.
 - Ninge liniștit.
 - Cățelul Pavalache se joacă în zăpadă.
- 2 Povestiți oral textul, dezvoltând enunțurile ordonate anterior.
- 3 Observați imaginile.

- Formulați propoziții în legătură cu fiecare imagine.
- Îmbogățiți propozițiile, utilizând unele dintre expresiile deosebite notate de voi, pentru a obține un text de 5-7 enunțuri.
- Dați un titlu potrivit textului. Numiți personajele care participă la întâmplare.
- Redactați textul, respectând așezarea în pagină și normele de scriere corecte. Corectați-vă în perechi.

EXPLORAREA TEXTULUI

ȘI TU POTI!

- 1 Utilizează, în enunțuri proprii, cuvintele explicate la vocabular.
- 2 Citește propoziția: **Ninsoarea albă acoperise lumea.**
 - Precizează: – numărul de cuvinte al propoziției;
– ce exprimă/denumeste fiecare cuvânt.
 - Desparte în silabe cuvintele propoziției.
- 3 Transformă cuvintele, după model.
mac, rac, ...
ca-să, ma-să, ...
- 4 Ordonează cuvintele pentru a obține o propoziție.

albi în fulgii pluteau aer .

- Aranjează propoziția în mai multe feluri, fără a schimba mesajul transmis. Indică poziția cuvântului **fulgii** în fiecare situație.

REȚINE!

Pentru a realiza un text după un șir de ilustrații, procedăm astfel:

- formulăm clar enunțuri;
- dezvoltăm enunțurile cu alte informații;
- nuanțăm exprimarea prin utilizarea unor expresii deosebite;
- redactăm textul, respectând normele ortografice, de punctuație și de așezare în pagină.

AMINTEȘTE-ȚI!

- Propoziția este alcătuită din cuvinte.
- Cuvântul este grupul de sunete/litere care are un înțeles.

JOC: Telefonul fără fir

- Organizați jocul, respectând instrucțiunile verbale ale învățătorului.

JURNAL DE LECTURĂ

- Citește/Ascultă poezia *larna*, de Vasile Alecsandri.
- Selectează expresii deosebite.
- Ilustrează conținutul poeziei printr-un desen.

Cad din cer **mărgăritare**

Pe orașul adormit... [...]

Iarna!... Iarna tristă-mbracă

Streșinile somnoroase,

Pune vâl de **promoroacă**

Peste pomi și peste case.

Scoate-o lume ca din basme

În lumini de felinare –

Umple noaptea de **fantasme**

Neclintite și **bizare**. [...]

Reci podoabe-n ramuri goale

Plouă fără să le scuturi,

Ici, risipă de petale,

Colo, roi ușor de fluturi... [...]

Căutăm în dicționar!

mărgăritar, streășină,
promoroacă, fantasmă, bizar

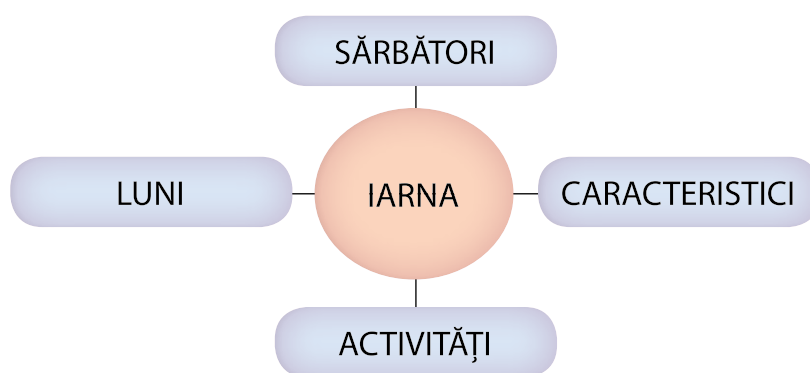
CONCURS

- Selectează, din lectura suplimentară, versuri care descriu anotimpul iarna.
- Memorează aceste versuri.
- Organizați un concurs de recitări cu titlul „Iarna... în versuri”.
- Premiați:
 - cele mai frumoase versuri;
 - cele mai expresive interpretări.

ATELIER

Lucrați în grup.

Fiecărui grup îi va reveni sarcina de a completa una dintre secvențele schemei date.

Realizați un poster și discutați în clasă.

ȘI TU POȚI!

Identifică versurile potrivite termenilor dați:

fulgii de zăpadă → „cad din cer mărgăritare”

→ ...

gheața → ...

Citește textul, apoi rezolvă cerințele.

A-nceput de ieri să cadă
Câte-un fulg, acum a stat;
Norii s-au mai răzbunat
Spre apus, dar stau grămadă
Peste sat.

Nu e soare, dar e bine,
Și pe râu e numai fum.
Vântu-i liniștit acum,
Dar năvalnic vuiet vine
De pe drum.

(George Coșbuc, *Iarna pe uliță*)

1 Ordonează cuvintele pentru a obține o propoziție.

acum

e

liniștit

vântul

.

- Găsește mai multe soluții, fără a modifica înțelesul propoziției.
- Stabilește numărul de ordine al cuvântului **vântul** în fiecare situație.

2 Descoperă cuvintele „ascunse” în cuvântul **soare**.

3 Selectează din text și scrie:

- un cuvânt format din trei silabe;
- un cuvânt format din opt litere;

4 Completează casele cu semnele de punctuație potrivite.

La joacă

Dora și Adrian au ieșit la joacă ☐ Fetița spune ☐

☐ Adrian ☐ ce mult a nins ☐

Băiatul întreabă ☐

☐ Cum vrei să ne jucăm ☐

☐ Putem să facem multe lucruri ☐ să ne jucăm cu bulgări ☐ să ne ducem pe derdeluș ☐

5 Observă imaginile.

- Redactează un text de 3-7 enunțuri, cu titlul *La săniuș*, pe baza imaginilor date.

DICTARE

Angela și Dan stau de vorbă.

— Ce emisiune ai urmărit, Angela?

Fata răspunde:

— A fost o emisiune despre natură: despre plante, despre animale și despre ape. A fost tare interesantă!

1

- S** – 5-7 semne folosite corect;
B – 8-12 semne folosite corect;
FB – 13-15 semne folosite corect.

2

- S** – •
B – ••
FB – •••

3

- S** – formulează un enunț;
B – formulează două enunțuri;
FB – formulează trei enunțuri.

4

- S** – 2 cuvinte;
B – 3-4 cuvinte;
FB – 5-6 cuvinte;

5

- S** – explică folosirea a 2 semne;
B – explică folosirea a 4 semne;
FB – explică folosirea a 6 semne.

	1	2	3	4	5
S					
B					
FB					

Mă simt:

- 1 Transcrie și completează cu semnele de punctuație potrivite.

Om de zăpadă

Andrei ☐ Dan ☐ Dora și Ana sunt în curte ☐

Dan întreabă ☐

☐ Copii ☐ ridicăm un om de zăpadă ☐

Ana răspunde ☐

☐ Ce idee bună ☐ Ne trebuie o mătură ☐ niște
cărbi ☐ o pălărie ☐ un morcov ☐ un fular ☐

- 2 Citește propoziția:

Flori de gheață au împodobit ferestrele.

- Scrie în căsuța alăturată numărul de cuvinte din propoziție. ☐
- Subliniază un cuvânt scris cu două litere.
- Încercuiește un cuvânt format din patru silabe.

- 3 Observă imaginile.

- Formulează trei enunțuri legate între ele prin înțeles, potrivit imaginilor date.

- 4 Modifică forma cuvintelor după regula dată pentru a obține încă doi termeni.

• vas

va__

va__

• cară

ca__

ca__

• nesaros

ne_____

ne_____

- 5 Explică folosirea semnelor de punctuație în enunțurile date.

Bogdan, Miruna și Maria sunt colegi.

Maria spune:

— Bogdan, împrumută-mi un creion!

RECAPITULARE SEMESTRIALĂ

Cu sania

- 1 Ordonează enunțurile date pentru a forma un text. Transcrie textul, respectând normele de așezare în pagină.

Trei zile și trei nopți a nins.

Începu să plângă.

Într-o zi slăbise frigul.

Bunica îl întrebă:

— la săniuța și pleacă!

Nu mai este atât de frig.

Petrică aștepta să se oprească
ninsoarea ca să poată ieși cu săniuța.

— De ce plângi, copile?

Petrică privea pe fereastră.

— Ninge și nu pot ieși.

(după Ion Agârbiceanu)

- 2 Explică folosirea semnelor de punctuație în enunțurile:

— De ce plângi, copile?

— la săniuța și pleacă!

- 3 Scrie cuvinte cu înțeles:

- asemănător pentru: plângi, privea, fereastră.
- opus pentru: zi, să se oprească, frig.

- 4 Selectează, din text, cuvinte care să conțină:

- grupuri de litere;
- grupuri de sunete.

- 5 Formulează câte un enunț, folosind cuvintele:

- într-o noapte;
- într-un oraș;
- dintr-o întâmplare.

- 6 Identifică, în text, câte un cuvânt:

- format din patru silabe;
- care să conțină â;
- format din două litere;
- scris cu cratimă.
- care se scrie cu î;
- scris cu literă inițială mare.

- 7 Formulează câte un enunț care să exprime:

- o informație;
- o întrebare;
- o urare.

- 8 Așază, în ordine alfabetică, cuvintele din enunțul:

Petrică aștepta să se oprească ninsoarea ca să poată ieși cu săniuța.

Citește fragmentul.

Iarna vrea să ne arate că mai e încă stăpână. Îngheață apele și acoperă din nou pământul cu un strat de nea.

Într-o asemenea zi, bunicul agăță în copacii din livadă niște sârme subțiri pe care înșiră felioare de slăninuță.

— Ce faci, bunicule, cu slăninuța aceea?

— O dau cu împrumut, nepoate!

— Cui?

— Ai să vezi îndată. Ai răbdare!

(după Eugen Jianu, *Pițigoi*)

❶ Asociază întrebărilor date răspunsurile potrivite.

• Când se petrece întâmplarea? • Cum ne arată iarna că e stăpână? • Ce a agățat bunicul în copaci?	• Bunicul a agățat în copaci sârme cu felioare de slăninuță. • Întâmplarea se petrece iarna. • Iarna îngheață apele și acoperă pământul cu un strat de nea.

❷ Transcrie doar varianta corectă de răspuns.

- Enunțul „Iarna vrea să ne arate că mai e încă stăpână” exprimă:
– o informație; – o întrebare; – o exclamare.
- Enunțul „— Ce faci, bunicule, cu slăninuța aceea?” exprimă:
– o constatare; – o întrebare; – o mirare.
- Enunțul „Ai răbdare!” comunică:
– o poruncă; – un îndemn; – o bucurie.

❸ Redactează un scurt text (5-7 enunțuri) cu titlul „La săniuș”, pe baza benzii desenate.

EVALUARE SEMESTRIALĂ

Citește fragmentul.

În această iarnă, Gina a fost aleasă de copii Zâna Zăpezilor. Va împărți daruri celor necăjiți. Astăzi a ciocănit la ușa Mariei:

— Cine e? a întrebat Maria, cu glas stins.

— Deschide! Sunt eu, Gina.

— Bine-ai venit, Zâna Zăpezilor! De ce ai întârziat?

(după Cezar Petrescu, *Om de zăpadă*)

1 Notează:

- titlul textului;
- numele autorului;
- numele personajelor.

2 Selectează, din text, trei cuvinte scrise cu grupuri de litere.

3 Explică folosirea semnelor de punctuație în enunțul:

— Bine ai venit, Zâna Zăpezilor!

4 Scrie în ordine alfabetică cuvintele enunțului:

„Va împărți daruri celor necăjiți.”

5 Răspunde la întrebări:

- Ce a fost aleasă Gina?
- Ce va face ea?
- Ce a întrebat-o Maria pe Gina?

6 Transcrie, din text, câte un cuvânt care:

- să se scrie cu **m** înainte de **p** sau **b**;
- conține **â**;
- se scrie și cu **î**, și cu **â**.

7 Formulează câte un enunț la sfârșitul căruia să folosești:

.

?

!

1

- S** – identificarea titlului;
B – identificarea titlului și a numelui autorului;
FB – identificarea titlului, a numelui autorului și a personajelor din text.

2

- S** – selectarea unui cuvânt;
B – selectarea a două cuvinte;
FB – selectarea a trei cuvinte.

3

- S** – explicarea unui semn de punctuație;
B – explicarea a două semne de punctuație;
FB – explicarea a trei semne de punctuație.

4

- S** – plasarea corectă a 2 cuvinte;
B – plasarea corectă a 3 cuvinte;
FB – plasarea corectă a 5 cuvinte.

5

- S** – •
B – ••
FB – •••

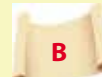
6

- S** – •
B – •••
FB – ••••

7

- S** – formularea unui enunț corect;
B – formularea a 2 enunțuri corecte;
FB – formularea a 3 enunțuri corecte.

	1	2	3	4	5	6	7
S							
B							
FB							

Mă simt:

MIC DICȚIONAR

A

ajun: zi care precede un eveniment, o sărbătoare

apus: timp al zilei când apune
Soarele; asfințit; vest

B

bizar: ciudat, straniu

briceag: cuțitaș de buzunar cu mai multe lame care se închid

bordei: locuință mică

C

(a) colinda: a umbla din casă în casă, cântând colinde

cufundat: înghițit; cuprins

condei: unealtă de scris în formă de bețișor, la care se atașează o peniță

D

dumbravă: pădure de stejari

dihanie: animal sălbatic; ființă ciudată

E

exclamare: strigare

F

fantasmă: stafie, fantomă

(a) fermeca: a încanta, a fascina

(a) foșni: a produce un sunet ușor prin mișcare

H

han: local în care se pot adăposti drumeții peste noapte

I

iarmaroc: târg; bălci

L

lapoviță: ploaie amestecată cu ninsoare

(a) luci: a străluci; a scânteia

luntre: barcă

M

mărgăritar: perlă; o altă denumire pentru lăcrămioară

mătanie: îngenunchiere până la pământ

menit: care e predestinat

N

năvalnic: furtunos

O

obor: târg de vite

P

penumbră: zonă slab luminată

pițigoi: pasăre mică și vioaie, cu pene negre pe piept, albastru-verzui și cenușii pe spate, galbene pe pânțe

plumb: metal moale și greu, de culoare cenușie

povață: îndrumare, sfat

promoroacă: strat subțire de gheață format pe arbori și pe case; chiciură

R

râpă: prăpastie

(a) răcni: a țipa, a urla

S

streașină: prelungire a acoperișului, care apără de ploaie

sur: cenușiu, gri

Ș

șindrilă: scândură îngustă din care se făceau acoperișuri

(a) șopti: a vorbi încet

șură: construcție din gospodărie în care se păstrează unelte

T

taină: (aici) minune, miracol

tipograf: persoană specializată în lucrările de tipar

tovărășie: companie; prietenie

tumbă: rostogolire

Ț

țurțur: sloi de gheață ascuțit

V

văpaie: flacăra mare

(a) vesti: a anunța

vuiet: zgomot

Z

(a) zări: a vedea